ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять третя

Стенограма пленарного засідання **10 серпня 2023 року**

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять третя

Стенограма пленарного засідання 10 серпня 2023 року

Головне управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання перше (Четвер, 10 серпня 2023 року)

Частина двадцять третя

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	9
Заява депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»	17
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	18
Прийняття постанов Верховної Ради України:	
«Про Звернення Верховної Ради України до лідерів та парламентів іноземних держав щодо обмеження в'їзду на їхню територію російським і білоруським спортсменам та спортивним делегаціям»	19
«Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів демократичних держав світу, Міжнародного олімпійського комітету, міжнародних спортивних федерацій про засудження незаконної дискваліфікації Міжнародною федерацією фехтування української фехтувальниці, олімпійської чемпіонки, шестиразової чемпіонки світу, восьмиразової чемпіонки Європи Ольги Харлан»	23
Внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)	27
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законів України щодо удосконалення порядку притягнення до відповідальності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування»	28
TI main Achiani acc medeboto camobinajbanini	20

Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей обчислення строків досудового	
розслідування в умовах воєнного стану»	30
Внесення змін та доповнень до Цивільного кодексу України, спрямованих на розширення кола об'єктів цивільних прав	34
Прийняття Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги»	36
Внесення змін до Кодексу цивільного захисту України щодо матеріально-технічного забезпечення заходів у сфері цивільного захисту	37
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів»	38
Внесення змін до:	
Митного кодексу України щодо підтримки діяльності з охорони людського життя на морі відповідно до міжнародних договорів України	41
статті 197 Податкового кодексу України щодо підтримки діяльності з охорони людського життя на морі відповідно до міжнародних договорів України	43
Митного кодексу України та інших законів України щодо протидії незаконному обігу тютюнових виробів	48
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо врегулювання окремих питань розпорядження товарами, які перебувають під митним контролем»	55
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення діяльності в галузі державної	
авіації України»	59

Прииняття законів України:	
«Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій»	59
«Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво в галузі карантину рослин»	62
про співроотпицтво в газгузі караптипу рослипи	02
Голосування щодо зміни черговості розгляду питань порядку денного пленарного засідання	64
Голосування щодо включення до порядку денного проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо покращення керованості та адміністрування соціальної підтримки сімей та демографічної політики»	65
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до статті 110 та 111 Сімейного кодексу України»	65
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного пленарного засідання	69
Відхилення проектів постанов Верховної Ради України:	
«Щодо скасування рішення Верховної Ради України від 14.07.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому як закону України проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності в сфері колективно-договірної діяльності» (реєстр. № 7629 від 02.08.2021 р.)»	69
«Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування діяльності відокремлених підрозділів юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави»	
(р. № 4482 від 10.12.2020)»	12

	«Про скасування рішення Верховної Ради України	
	про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про кредитні спілки» (р. № 5125 від 31.01.2023)»	73
	«Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» (№ 7588 від 25.07.2022)»	77
	«Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» (р. № 7588 від 25.07.2022)»	79
	«Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» (р. № 7588 від 25.07.2022)»	81
	«Про скасування рішення Верховної Ради України від 27 липня 2023 року про прийняття в цілому як закону проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» (реєстр. № 7588 від 25.07.2022)»	y 83
	«Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України» (р. № 9311-1-д від 28.06.2023)»	86
Огол	ошення заяви народного депутата України щодо голосування	87

Інформація про виключення зі складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» у Верховній Раді України	
дев'ятого скликання народних депутатів України Торохтія Б.Г. та Гунька А.Г.	88
Оголошення запитів народних депутатів України	88
Результати поіменного голосування	

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

Зал засідань Верховної Ради України 10 серпня 2023 року, 10 година 4 хвилини (Після перерви)

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег поважати прийняте українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на робочому місці кожного з вас.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати України, триває 18-й місяць незламної боротьби українського народу проти повномасштабної збройної агресії російської федерації. Вчора, 9 серпня, російські війська атакували житловий квартал Запоріжжя, у результаті чого загинули три людини, дев'ять — отримали поранення, зруйновано храм і торговельні споруди.

Попри постійні терористичні ракетні удари російської армії наші воїни щодня мужньо відбивають ворожі атаки, нещадно нищать військові склади, техніку і особовий склад рашистів та послідовно, крок за кроком, звільняють рідну українську землю від окупантів. Висловлюємо їм слова глибокої вдячності за вірність військовій присязі, самовідданість і мужність на полі бою. Дякуємо всім, хто зараз звитяжно працює в тилу та наближає нашу перемогу.

Прошу хвилиною мовчання вшанувати пам'ять захисників і захисниць, які поклали своє життя за Україну, всіх жертв агресії російської держави – терориста.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у наших колег народних депутатів України Владіслава Миколайовича Поляка, група «Довіра», та Вадима Михайловича Столара, група «Відновлення України». Привітаємо їх (Оплески).

Шановні народні депутати, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися перед початком розгляду питань порядку денного надати по 3 хвилини для виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп.

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи. Слово надається народній депутатці України Тимошенко Юлії Володимирівні, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Дорогі друзі! Ми сьогодні на засіданні фракції уважно подивилися порядок денний. Знаєте, не припиняєш дивуватися, як складається цей порядок денний. Тут усе: і гральний бізнес під час війни, який просто зараз підніматимуть до такого рівня, що він зовсім податків платити не буде, і боротьба тютюнових мафій за те, щоб отримати побільше доходів з країни, і дерибан стратегічних об'єктів власності. Усе, що хочеш. От чого точно немає в цьому порядку денному, то це хоча б краплі турботи про тих, хто нині віддає життя за Україну.

Представники нашої команди відвідали сотні госпіталів, медичних закладів, де лікуються поранені. З цієї трибуни я вже десятий раз повторюю, що не може бути у країні, яка воює, видатків на медицину через Національну службу здоров'я України для цивільних осіб таких самих, як і для поранених військовиків. У вас у цьому залі є хоч крапля совісті?

Ми внесли законопроект № 9550, яким передбачається, що видатки на медичну допомогу нашим пораненим військовикам мають здійснюватися з коефіцієнтом 3 (коефіцієнт Y) порівняно з видатками для цивільних людей. Це єдиний підхід, який дозволить сьогодні для наших поранених у медичних закладах зробити все, що може зробити держава. Наші лікарі, медики — святі люди, вони намагаються за копійки, які ця держава виділяє на лікування поранених, зробити максимум для наших героїв і героїнь. Але цей зал Верховної Ради займається виключно дерибаном, виключно здачею національних інтересів. І законопроект № 9550, яким дається можливість зробити видатки на медицину такими, як потрібно, навіть не внесений ані для розгляду в комітеті, ані до порядку денного для розгляду Верховною Радою.

Ми вимагаємо від Голови Верховної Ради України негайно дати доручення поза регламентом, поза будь-якими термінами терміново розглянути цей законопроект (№ 9550) на засіданні профільного, медичного, комітету і поставити

його на голосування. Служіть тим, хто вас боронить на кордоні, а не займайтеся корупцією у Верховній Раді!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Батенку Тарасу Івановичу, група «Партія «За майбутнє».

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги! Україна є частиною Європи, плоть від плоті, на відміну від нашого північного сусіда, про якого можна сказати словами Миколи Хвильового: геть від задрипанки москви! Кажуть, що цей парламент є рекордсменом у прийнятті законів, хоча, звичайно, не завжди кількість б'є якість, тут можна посперечатися. Єдине, з чим не посперечаєшся, — це те, що місія цього парламенту у наближенні нашого законодавства до європейського, у відкритті «законодавчої» дороги до вступу в Європейський Союз. Ми бачимо синхронізацію законодавства, яку щодня здійснюємо в цьому залі, сподіваємося, що це допоможе нам наблизитися до членства в Європейському Союзі.

Ми говоримо про нещодавно прийняті зміни до Закону України «Про Антимонопольний комітет України»; про відновлення декларування і прив'язку до адміністративної відповідальності стосовно декларування, що сьогодні будемо голосувати; про декларування політичних партій, проект будемо голосувати в другому читанні; про законопроекти щодо лобізму, який нас чекає в недалекому майбутньому, і щодо національних спільнот. Це базовий перелік законопроектів, прийняття яких, надіємося, дозволить Європейській комісії вже восени розпочати предметний діалог щодо процедури вступу України до Європейського Союзу.

Знаєте, мене здивувала позиція одного очільника Європейського Союзу, представника однієї країни, я прочитав це у газеті «Корр'єре делла Сера», стосовно ситуації, яка є в Україні і в Європі. Він сказав, що ми живемо в епоху, коли якщо щось заважає повсякденній рутині, це змушує нас забувати про такі цінності, як свобода і демократія. І таке ставлення має вагу. Як не парадоксально, це якраз один з тих елементів, який міг би пришвидшити мирний процес. Це майже цитата. Тобто забувши про свободу і демократію, поступившись частиною своїх територій через те, що частина європейської спільноти, європейців, живе в рутині, – оце ті цінності зрештою, з якими ми не можемо погодитися. Ми знаємо, за що воюють наші воїни і за що бореться вся українська нація та сподіваємося, що таке розуміння є, було і залишиться у всієї європейської спільноти.

Учора прийнята важлива постанова Верховної Ради України, якою засуджуються майбутні так звані вибори на окупованій території. Вважаю, що треба постійно бити в набат і говорити про делегітимізацію, якщо такі так звані вибори будуть проведені на окупованій території, усієї виборчої системи, усіх виборних органів, представницьких органів у російській федерації, зважаючи на те, що ці вибори будуть нелегітимні, вся російська федерація буде нелегітимною.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Костенку Роману Васильовичу, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, шановні колеги! Знаєте, хотілося б сказати, що ми всі маємо зрозуміти, попри багато заяв військово-політичного керівництва, у засобах масової інформації, попри те, що наші сили оборони просуваються малими кроками, але йдуть вперед, війна скоро не закінчиться. Ми маємо зрозуміти, що зараз парламент насамперед відіграє свою ключову роль — забезпечення в перспективі економіки нашої країни і конкретної допомоги армії, яка буде битися, з моєї точки зору, ще не один рік з російським агресором, тому що виключно воєнним шляхом, адже ми бачимо, які ресурси є у російської федерації… І ми маємо це забезпечити.

Ми бачимо, як б'ються наші сили оборони, Служба безпеки України, окремо Головне управління розвідки Міністерства оборони України, Збройні Сили України, викладаючись на повну. Тому зараз ми повинні зрозуміти, що потрібно від нашого парламенту. Передусім, розуміючи те, що війна триватиме ще довго, ми маємо усвідомити концепцію, що зробити для того, щоб її не програти. Це найголовніше. А не програти що? Території і те основне, за що ми б'ємося, – демократію.

Я бачу, як нас поступово змушують тут, у парламенті, втрачати свою суб'єктність, і ми кожного дня, приймаючи закони, допомагаючи армії, маємо підтримувати цю суб'єктність. Перемогою для України насамперед буде вийти з цієї війни переможцями із суб'єктним парламентом, тобто інституцією, яка в перспективі зможе далі будувати цю країну. Це головне. Адже те, що я зараз бачу, — відбувається велика дискредитація парламенту і позбавляння його суб'єктності. Це дуже сильно проглядається в засобах масової інформації і навіть серед бійців на полі бою. Давайте згадаємо, як там говорили, що парламент забрав зарплати, парламент не зміг їх повернути. Ще раз, своїми діями, звертаюся до кожного народного депутата, ми маємо допомагати бійцям, кожен із нас має працювати на те, щоб парламент був суб'єктною інституцією, яка веде країну до перемоги, а не органом, яким маніпулюють і який змушують приймати рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Бойку. Я так розумію, що буде передача слова, так? Будь ласка.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Депутатська група «Платформа за життя та мир». Шановна президіє! Шановні колеги! Шановні громадяни України! Головним завданням депутатського

корпусу, як і всієї держави Україна, ϵ наша перемога, її наближення, повернення Україні миру та територіальної цілісності. Поряд із цим стоять важливі для нас питання соціального захисту наших громадян і підтримки нашої економіки.

У цьому короткому виступі хотілося б зупинитися на декількох соціально-економічних питаннях.

Перше. Це питання, яке стосується ситуації з комунальними платежами в нашій державі. Якщо на початку війни борги за комунальні послуги становили трохи більше 81 мільярда гривень, то на квітень цього року — уже 140 мільярдів гривень. З урахуванням того, що зросла ціна на електроенергію до 2 гривень 64 копійок, ми маємо розуміти, що ці борги будуть збільшуватися. Було б дуже доцільно провести в цій залі, може, закритий, для того щоб інформація, яка має подвійний характер, не виходила назовні, діалог з урядом, наскільки у нас достатньо субсидій, яка ситуація з їх фінансуванням і так далі.

Друге. Від імені нашої групи ми сказали, що будемо підтримувати законопроект № 9565 з тимчасовою слідчою комісією стосовно розбазарювання коштів місцевих бюджетів не за призначенням у воєнний час. Але ми маємо розуміти, що в місцевих бюджетах досить серйозні проблеми з фінансуванням елементарного через казначейство, зокрема, ремонтів закладів освіти, закладів охорони здоров'я. Я вже звертався з цієї трибуни до уряду, зазначаючи, що ми маємо змінити казначейський порядок, який затверджує Кабінет Міністрів України, і дати можливість проводити проплати через місцеві бюджети з цих важливих питань для того, щоб підтримати і заклади охорони здоров'я, і заклади освіти, особливо у світлі того, що починається новий навчальний рік, 1 вересня.

І останнє, третє. Питання, яке хотілося б порушити і яке пов'язано з перерваною з боку росії зерновою угодою. Це призвело до багатьох соціально-економічних й інших проблем для нас, для держави. Але є проблеми, які здаються суто регіональними, — це проблеми з дорогами. Траса Одеса — Рені, зважаючи на те, яка кількість там перебуває важковантажних автомобілів, на сьогодні в аварійно-небезпечному стані, мають бути зроблені відповідні кроки з боку Кабінету Міністрів України, щоб упорядкувати рух цією трасою, бо нині це лотерея для наших громадян…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово моїй колезі Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Володимирівно, будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Два місяці тому український парламент прийняв закон про підвищення виплат певним категоріям військовослужбовців. І який же шок від того, що уряд за два місяці не знайшов часу розробити підзаконні акти. Тільки після щоденного тиску представників фракції «Європейська солідарність»: мого особисто, Олексія Гончаренка, Петра Порошенка та й всієї нашої команди уряд нарешті розробив підзаконні акти, щоб здійснити курсантам, строковикам, інструкторам ці виплати. Вибачте, це ненормально, такий уряд має піти у відставку.

Так само шок від того, що парламент два тижні тому прийняв надзвичайно важливі закони про спрощення мита на завезення антидронових рушниць, тепловізорів, про які на фронті всі кричать, наскільки це дефіцит, і досі Президент України не підписав ці закони.

Який шок, що й досі Президент України не підписав закон про створення Національного військового меморіального кладовища в Биківні! Вибачте, вже кілька місяців минуло після голосування. Ми не розуміємо, чому такі чутливі та важливі закони губляться десь в Офісі Президента України.

Також криком кричать військовики про дрони, про те, що російська армія, ці окупанти сьогодні набагато краще, ніж наші військовики забезпечені і дронами, і сучасною системою радіоелектронної боротьби. А чому ми не витрачаємо всі кошти бюджету, які необхідні, на закупівлю сучасної зброї для наших Збройних Сил? Тому що в цьому залі, дійсно, голосуються гидотні, корупційні, лобістські закони, і на них ви збігаєтеся. А зараз зал майже пустий. Так не може бути.

Не може бути так, що в Україні мільйон наших героїв і героїнь пройшли бойові дії, а відповідний статус отримали тільки 30 тисяч людей. І Міністерство у справах ветеранів України існує, а політики щодо ветеранів немає.

Наша політична сила вимагає вже в серпні прийняти законопроект про автоматичне отримання особою статусу учасника бойових дій, якщо вона виконує бойові завдання і бойові розпорядження. Очевидно, що тоді вона воює.

Чому все це відбувається? Тому що в Україні немає свободи слова, на марафоні вже давно всі перемогли. Представники Офісу Президента України то каву вже в травні пили в Криму, то збираються каву пити десь там у серпні в Криму, не знаючи, якою кров'ю зберігається і звільняється кожен метр української землі.

У нас немає Комітету з питань свободи слова. Вибачте, у нас є партія, яку заборонили за те, що вона просувала роками російські наративи в Україні, її представники говорили, що Україна напала на Україну, що Киев бомбит Донбасс. І представник цієї партії, який роками просував це на телеканалах, сьогодні очолює Комітет з питань свободи слова тільки тому, що це ваші політичні партнери.

Шановні українці, жодного голосування в парламенті не було, де «слуги» набрали б 226, у них $\epsilon ...$

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мазурашу Георгій Георгійович. Будь ласка.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово колезі по фракції «Слуга народу» Федору Веніславському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Веніславський Федір Володимирович. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановний пане Голово! Шановні громадяни, українці! Російська федерація (через два тижні вже буде як півтора року) веде терористичну та безпощадну війну проти української державності, проти українського народу і проти всього цивілізованого світу, який, дякуючи особистим зусиллям Президента України Зеленського, нашій політичній силі та загалом усьому парламенту, згуртувався навколо України і продемонстрував, хто є хто в цьому світі.

Водночає росія не залишає спроб знищення нашого суверенітету і нашої територіальної цілісності. Терористичні атаки, які росія здійснювала на території України, зокрема протягом останніх днів, свідчать про те, що ми повинні консолідуватися і просити наших партнерів надати нам ще більше систем озброєння, які захищають мирне населення, наші мирні населені пункти, міста, села, селища від терористичних атак російської федерації.

Дякуючи особистим зусиллям Президента Зеленського, ми маємо дуже гарний рівень міжнародної підтримки, навіть ті країни, які на початку війни займали, скажімо, нейтральну чи проросійську позицію, сьогодні змінюють своє ставлення і до росії, і до України, і саміт у Саудівській Аравії є цьому дуже яскравим підтвердженням, тому що зміна позицій Китаю і тих арабських країн, які ще донедавна були симпатиками росії, є надзвичайно потужним сигналом для всього сучасного цивілізованого світу.

Парламент України як представницький орган, який представляє інтереси всього українського народу, має ще більше докладати зусиль для того, щоб кожен наш військовик, кожен наш громадянин відчував себе захищеним, щоб військовики, які на передній лінії захищають наш суверенітет і територіальну цілісність, відчували увагу і від народних депутатів України, і від виконавчої гілки влади.

Наша політична сила постійно ініціює розробку і прийняття тих нормативно-правових актів, які спрямовані на посилення соціального захисту

військовослужбовців та спроможності сектору безпеки і оборони загалом, на спрощення процедур прийняття на озброєння новітніх, інноваційних розробок, які завдяки консолідації зусиль всього українського народу ми зараз маємо і які допоможуть нам відстояти наш суверенітет і нашу територіальну цілісність. Для того щоб ці зусилля були максимально ефективними, ми маємо демонструвати єдність як законодавчої влади, так і влади загалом.

Дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Бакунець Павло Андрійович, група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Дорогий український народе! Звичайно, що з вірою в Бога і в людей в цей десятий рік важкої війни, в цей 18-й місяць повномасштабного вторгнення зрозуміло, що серед українців запит на справедливість є надзвичайно загостреним. Ми однозначно вдячні тим українцям, які захищають український народ. Ми вдячні тим українцям, які допомагають захисникам, щоб ті боролися на різних фронтах. І ми, кожен, повинні зробити щось для того, щоб допомогти нашим Збройним Силам.

Власне, оскільки відбувається якась дискредитація єдиного законодавчого органу влади в цій країні — парламенту, слід все-таки наголосити, що після важких дискусій, після великого соціального загострення в питанні щодо справедливості виплат тим, хто ризикує найдорожчим — життям, парламент два місяці тому прийняв закон, яким дозволяється збільшувати виплати як військовослужбовцям, так і службі цивільного захисту, особливо тим, хто ще навчається військовій справі, курсантам і строковикам, і тим, хто навчають, військовим інструкторам.

І аж тепер, через два місяці, виконавча гілка влади спромоглася видати підзаконні акти. Ну, дякуємо за те, що хоча б зараз вони це напрацювали. Ми віримо, що вже найближчим часом люди, які заслуговують значно більших виплат, отримають хоча б це. І це будуть перші кроки назустріч їм, кроки до справедливості.

Так само буде правильно і справедливо, якщо парламент найближчим часом розгляне для кожного, хто ϵ учасником бойових дій, можливість купувати за кордоном автомобілі та користуватися ними тут при нульовому розмитненні. Це також буде гарний, справедливий крок назустріч тим, хто від нас із вами в цьому залі і від більшості українців ϵ відважнішим, хто нині, дякуючи Божій опіці, боронить Україну, хто скоро — ми віримо! — виборе для всіх нас перемогу.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Ще виступить Шевченко від групи «Відновлення України». Будь ласка.

Шановні колеги, невдовзі будемо... Ще виступить Юлія Володимирівна, і будемо переходити до розгляду питань порядку денного.

Шевченко. Будь ласка.

ШЕВЧЕНКО Є.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 76, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Хочу підтримати нашого колегу Романа Костенка, він порушив дуже болючу тему, яка пов'язана з тим, що парламент практично дискредитований, знецінений, і народні депутати, в принципі, перетворилися у волонтерів. Може, вже час іти звідси геть, якщо ми всі стаємо волонтерами.

Я до чого веду? Крім того, що ми маємо приймати закони, у нас є дуже важлива функція, надана нам Конституцією України, — це депутатський контроль. У мене пропозиція: Руслане Олексійовичу, давайте повернемо проведення «години запитань до Уряду» в парламенті, щоб, як і раніше, сюди приходили міністри, хоч по одному. Усі ці нагальні запитання, які надходять від людей, зокрема від військовиків, спрямовані до уряду, а винні ми, народні депутати. І винні ми тому, що не запрошуємо їх сюди, не задаємо їм оці запитання, які всіх турбують. Вам подобається те, як люди на вулиці до вас ставляться? Ви відчуваєте це на собі? А це через те, що ми мовчимо. І ця вся корупція, і те, що народні депутати займаються дурницею, це від того, що політичний процес десь подівся. Зараз уряд керує країною в ручному режимі. Ніхто не може знати, що там відбувається і як.

Вчора, через півтора року, урядовці поновили виплати по 30 тисяч гривень нашим військовикам. Усі кричали: алілуя! Ми перемогли, дотиснули! Та вони просто це для себе зробили, бо бачать, що це потрібно, бо вони, ці урядовці, — добрі, а ви, народні депутати, і я теж із вами — у цьому по коліна, не буду казати непарламентське слово, зрозуміли в чому.

Дякую вам за питання. І ще раз, Роман Костенко виступав, я особисто його підтримую. Парламенту час ставати парламентом, а не унітазом для зливу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Костянтинівна, позафракційна. Будь ласка.

КОНДРАТЮК О.К., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановні колеги. Я хотіла б, користуючись нагодою, все-таки виступити і традиційно привернути вашу увагу до питання захисту — протидії депортації вивезених, викрадених, примусово переміщених дітей на територію російської федерації.

Країна-агресор оголосила, що з початку повномасштабного вторгнення вивезла на свою територію 700 тисяч наших дітей, частину з батьками, частину сиротинців.

Очільник Червоного Хреста з білорусі визнав, що фактично краде наших дітей з України. Керівництво білоруського Червоного Хреста розповіло на камери, що їх організація вивозить сотні українських дітей з окупованих територій. Міжнародний комітет Червоного Хреста фактично ніяк не відреагував на таку заяву, що прямо суперечить ідеї та функціям організації. Міжнародна федерація товариств Червоного Хреста та Червоного Півмісяця, до якої належить ця білоруська організація, заявила про початок розслідування щодо доброчесності. Результатів цього розслідування, на жаль, досі немає. Тим часом за даними журналістів на території білорусі перебуває понад дві тисячі незаконно вивезених українських дітей.

Список депортованих дітей російська федерація не надає навіть на вимогу інших міжнародних організацій. Ми оперуємо цифрою понад 19,5 тисячі українських дітей, які примусово вивезені. Я хочу вам сказати, що, на жаль, з попереднього нашого засідання нам не вдалося визволити жодної дитини, хоча до захисту українських дітей долучився вже і Білий дім. Речник Державного департаменту США заявив, що Сполучені Штати вимагають від росії припинити практику депортації і повернути всіх викрадених дітей додому.

До наших акцій приєдналася також і міжнародна преса: розслідування ВВС, британська журналістка Ізабель Янг на своєму телеканалі Vice зробила неймовірне дослідження, показавши весь ланцюжок того, як перевозять наших дітей, як важко родичам знайти їх і повернути додому.

Тема депортованих українських дітей пролунала і на засіданні Ради Безпеки ООН: міністерка закордонних справ Німеччини Анналена Бербок розповіла історію українських дітей з Куп'янська.

Наш обов'язок — не припиняти говорити про це, зокрема у межах Координаційної ради з питань захисту та безпеки дітей, а також прийняти законопроект № 9042-1, розробкою якого займається Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів. Думаю, що робоча група його напрацює. Ми повинні до наступного засідання прийняти відповідні зміни, щоб мати реальний механізм захисту українських дітей, які страждають від війни, зокрема від примусового вивезення і депортації.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, надійшов лист від двох фракцій з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Запрошую до слова Юлію Володимирівну Тимошенко. Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Думаю, що кожен українець як на території України, так і за її межами в неоплатному боргу перед тими, хто захищає нас на фронті, хто кладе своє життя, здоров'я, щастя своє і своїх родин за те, щоб були щасливими всі ви, усі українці.

У мене одне запитання: чому все, що пов'язано з лікуванням, реабілітацією наших військовиків робиться за залишковим принципом? Я щойно говорила, що фінансування лікування перебуває просто в недопустимому стані. Зараз я хочу сказати, що і реабілітація наших важко поранених героїв і героїнь не забезпечена фінансовими ресурсами.

Нещодавно я була у Львові і мені випало щастя відвідати справжній, оснащений за останнім словом реабілітаційний центр «Незламні». Андрій Садовий, його соратники, зокрема колишній народний депутат Олег Березюк, з усього світу зібрали по копійці і створили реабілітаційний центр за найвищими світовими стандартами. Але такого рівня він в Україні один, лише один. І це сором для уряду, для парламенту, для всіх, хто зараз у владі.

Я хочу, щоб народні депутати України з'їздили хоча б один раз в реабілітаційний центр «Незламні», хоч один раз подумали, що треба не по 2 мільярди гривень викидати на єдиний марафон, де є пропаганда, маніпуляція, цензура, а спрямувати ці кошти на те, щоб побудувати по всій країні такі реабілітаційні центри, як у Львові, щоб не лише іноземні держави вкладали в це свою душу та гроші, а й Українська держава, українські представники влади і народ України.

Перше, що я пропоную. Створити спеціальну парламентську делегацію і відвідати реабілітаційний центр «Незламні».

Друге. Негайно подати законопроект про виділення достатніх фінансових ресурсів для переоснащення і створення по всій Україні реабілітаційних центрів.

Звертаюся до всіх фракцій і груп: ми виходимо з ініціативою створити тимчасову слідчу комісію з питань розслідування недостатності фінансування і просимо ваших представників приєднатися, щоб нашим героям і героїням все...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили. Ідемо далі.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань пропоную провести сигнальне голосування. Нагадаю, що необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся.

Прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 229.

Проголосували: 3a - 229, проти -6, утрималися -2. Не голосували -95. Усе, як завжди. Дякую, колеги.

Я ще раз звертаюся до всіх колег із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформацію щодо перебігу пленарного засідання, прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Шановні народні депутати, перелік питань, який був попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до його розгляду.

Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до лідерів та парламентів іноземних держав щодо обмеження в'їзду на їхню територію російським і білоруським спортсменам та спортивним делегаціям».

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

((3a)) - 279.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

(3a) - 241.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову Комітету з питань молоді і спорту Андрія Анатолійовича Кожем'якіна. Він виступатиме і від комітету, і як співавтор, тому 4 хвилини.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий день, шановні колеги, шановний головуючий! Хочу представити вам проект постанови як співавтор, а також висловити позицію Комітету з питань молоді і спорту.

Проект постанови розроблений народними депутатами України, членами Комітету з питань молоді і спорту, я їм за це дуже вдячний. Метою його є заборона в'їзду на територію іноземних держав російських і білоруських спортсменів та спортивних делегацій задля недопущення їх до участі в міжнародних спортивних змаганнях. Європейські ігри у Польщі, які були проведені місяць тому, показали, що практика невидання віз представникам ворожих держав працює. Цей проект

постанови було розроблено з метою їх недопуску саме з досвіду Європейських ігор у Польщі.

Проектом пропонується ухвалити Звернення Верховної Ради України до лідерів та парламентів іноземних держав з пропозицією про заборону в'їзду на їх територію російських і білоруських спортсменів та спортивних делегацій.

Основними тезами проекту звернення Верховної Ради України, зокрема, наголошується на тому, що: перше, в росії та білорусі спорт є складовою державної пропаганди війни, а більшість їх спортсменів є представниками силових структур, частина з них бере участь у бойових діях у загарбницькій війні проти України; друге, народні депутати України вважають помилковими та недоречними пропозиції Міжнародного олімпійського комітету щодо повернення росіян та білорусів до міжнародних змагань під нейтральним прапором. Верховна Рада України вважає, що перебування таких осіб на територіях інших держав загрожує стабільності та національній безпеці цих країн.

Верховна Рада України закликає лідерів та парламенти іноземних держав не допустити на їх територію рашистів та білорусів, які, прикриваючись спортом, сповідують антилюдську пропаганду.

Комітет на своєму засіданні 26 червня розглянув проект постанови та рекомендує Верховній Раді України прийняти його за основу та в цілому і схвалити зазначене звернення з урахуванням техніко-юридичних правок.

Дякую за підтримку. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, запишіться на виступи: два — за, два — проти для обговорення цього дуже важливого питання.

Слово надається народному депутату України Ар'єву Володимиру Ігоровичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Фракція «Європейська солідарність». Шановні друзі, дуже важливий проект постанови, прийнявши який ми маємо поставити крапку на використанні спорту режимом путіна. Ви чудово знаєте, що всі диктаторські режими в історії: Гітлера, Муссоліні, всі нацисти, а зараз рашисти дуже люблять використовувати спорт і спортсменів для пропаганди своєї людиноненависницької ідеології. І ми бачимо це вчергове.

Російські спортсмени — ніякі не спортсмени, на жаль, деякі з них це взагалі вбивці, тому що вони співробітники силових структур (наприклад ЦСКА, «Динамо», тощо), які нині вбивають українців. Російський спорт — це ніякий не спорт. У росії не існує церкви як церкви, у росії не існує спорту як спорту, у росії не існує культури як культури, у росії все це — інструменти імперії, інструменти просування своїх інтересів, інструменти гібридної війни. Спочатку в них Пушкін, а потім у них ракети. Спочатку в них Чайковський, на жаль, а потім у них ракети. Спочатку в них спортсмени, ісинбаєви, а потім — ракети. І ми маємо це пам'ятати.

Тож це цілком правильне звернення. І дуже важливо, що ми звертаємося, бо я бачу, що МОК не знаходить у собі сил прийняти правильне рішення, а хоче допустити під так званим нейтральним прапором так званих спортсменів. І оці «хорошие русские»... Хорошие русские — це ті, які штурмують Брянську область, знищують путінців і рашистів. Оце хорошие русские. Інших хороших русских не існує. Тому, друзі, ми звертаємося із закликом закрити кордон Франції для цих спортсменів, і якщо вони приїдуть, то можуть просто поцілувати замок і піти геть.

Egalité, *Fraternité*, *Liberté* (Рівність, Братерство, Свобода) — це не просто слова, це гасло Франції. Звертаємося, щоб це виконувалося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Задорожньому Миколі Миколайовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЗАДОРОЖНІЙ М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 162, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово олімпійському чемпіону Жану Беленюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жан Венсанович. Будь ласка (Оплески).

БЕЛЕНЮК Ж.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, колеги. Сьогодні я хочу звернутися до вас із закликом підтримати цей, дійсно, важливий проект постанови, тому що рішення щодо допущення або недопущення російських спортсменів, які представляють країну терористів, Міжнародним олімпійським комітетом ще не прийнято. У нас є дієві важелі, щоб зробити все необхідне для того, щоб вони не були допущені до цих змагань. Міжнародний олімпійський комітет дискредитує себе такою політикою.

Як показали Європейські ігри це все-таки дієвий важіль, який дав змогу не бути присутніми представникам росії та білорусі на цих змаганнях.

Якщо ми всі зараз дружно проголосуємо, впевнений, що це додасть потужності проукраїнській позиції всередині Міжнародного олімпійського комітету, всередині тієї коаліції, яка сформувалася навколо нашої країни.

Слава Україні! Слава українському спорту! Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Слово надається народному депутату України Абдулліну Олександру Рафкатовичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Іван Іванович Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Я хотів би подякувати за підготовку цього звернення головному комітету і співавтору Андрію Анатолійовичу Кожем'якіну. Абсолютно правильно, щоб країни, які мають можливість регулювати питання в'їзду (виїзду) на свою територію, просто не допускали російських і білоруських спортсменів до себе. Це документ, який ми як парламент зобов'язані сьогодні прийняти, причому, думаю, рішення буде одностайним. Але я хотів би сказати інше.

Російські і білоруські спортсмени, які дуже часто полюбляють говорити, що спорт поза політикою, поза війною, насправді, ϵ інструментом у руках путіна, для того щоб прикривати злочини, зокрема воєнні, які він вчиня ϵ , для того щоб показувати всередині для російського одурманеного народу псевдопатріотизм. Вони всі ϵ кадровими співробітниками ФСБ, силових структур, міністерства оборони, частина з них бере участь у збройній агресії російської федерації проти України.

Що треба робити? Я вам наведу один приклад. Треба не просто не допускати росіян і білорусів до міжнародних змагань, а вчиняти так, як вчинила Міжнародна федерація біатлону (і я мав честь як президент Федерації біатлону України представляти країну на конгресі), коли прийняла рішення не лише про те, щоб не допустити російських і білоруських спортсменів до участі в міжнародних стартах з біатлону, а й призупинила членство федерацій росії і білорусі в Міжнародній федерації біатлону. Вони навіть не мають права... І це залишається єдина міжнародна федерація з-поміж усіх міжнародних федерацій, яка прийняла таке рішення. Ось так треба діяти для того, щоб вони навіть не могли приїжджати на міжнародні конференції та форуми і впливати на прийняття рішень щодо допуску їх спортсменів на змагання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Усі, хто бажав, виступили? Тоді переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до лідерів та парламентів іноземних держав щодо обмеження в'їзду на їхню територію російським і білоруським

спортсменам та спортивним делегаціям» (№ 9409) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 306.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Шановні колеги, наступне питання. Це проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів демократичних держав світу, Міжнародного олімпійського комітету, міжнародних спортивних федерацій про засудження незаконної дискваліфікації Міжнародною федерацією фехтування української фехтувальниці, олімпійської чемпіонки, шестиразової чемпіонки світу, восьмиразової чемпіонки Європи Ольги Харлан» (№ 9554).

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії цього проекту постанови. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 303.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ϵ необхідність обговорювати чи можемо... (Шум у залі). Артуре Володимировичу, давайте проголосуємо.

 ϵ заперечення щодо того, щоб Геращенко виступила 2 хвилини і ми проголосували? Інші фракції і групи не будуть... Тоді давайте проголосуємо про розгляд за скороченою процедурою, якщо так. Ну, нема ϵ – то нема ϵ .

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

(3a) - 255.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову Комітету з питань молоді і спорту Андрія Анатолійовича Кожем'якіна, 2 хвилини. Будь ласка.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А. Шановні колеги! Шановний головуючий! Хочу представити проект постанови як співавтор, а також висловити позицію комітету щодо нього.

Проект постанови був розроблений народними депутатами України, членами Комітету з питань молоді і спорту, за дорученням Голови Верховної Ради України Руслана Стефанчука. Проектом постанови пропонується ухвалити Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів демократичних держав світу, Міжнародного олімпійського комітету, міжнародних спортивних федерацій про засудження незаконної дискваліфікації Міжнародною федерацією фехтування української фехтувальниці, олімпійської чемпіонки, шестиразової чемпіонки світу, восьмиразової чемпіонки Європи Ольги Харлан.

У проекті звернення, зокрема, наголошується на тому, що Верховна Рада України повністю підтримує гідний вчинок Ольги Харлан і рішуче засуджує ганебне рішення Міжнародної федерації фехтування про дискваліфікацію української спортсменки та закликає Міжнародну федерацію фехтування зробити таке: перше, повністю скасувати дискваліфікацію Ольги Харлан та офіційно попросити вибачення; друге, притягнути до відповідальності всіх осіб, причетних до ухвалення цього рішення; третє, пожиттєво дискваліфікувати російську спортсменку за провокативний вчинок, що суперечить олімпійському духу.

Основна поправка, яка була внесена під час обговорення, така: «Ольга Харлан намагалася показати всій міжнародній спортивній спільноті, що участь у міжнародних спортивних заходах представників країни-терориста, країни-агресора, яку очолює міжнародний злочинець володимир путін, ордер на арешт якого виданий Міжнародним судом у Гаазі, злочини якого підтримує переважна більшість російських громадян, є аморальною і неприпустимою».

Колеги, хай горять спортсмени росії і білорусі в пеклі. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу представників фракцій і груп, які хочуть обговорити це питання, записатися на виступи: два — за, два — проти.

В'ятрович Володимир Михайлович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні українці! Мужня Ольга Харлан своїм гідним вчинком зробила для підтримки України більше, ніж усі марафони, Міністерство культури та інформаційної політики України і Міністерство молоді та спорту України разом узяті. Вибачте, будь ласка, у нас є прекрасні спортсмени, але немає нормального Міністерства молоді та спорту.

Представники фракції «Європейська солідарність» внесли проект постанови про звільнення з посади міністра, який незаконно ще й поєднує міністерську посаду з посадою голови Національного олімпійського комітету України. На жаль, профільний комітет не підтримав це рішення, хоча рано чи пізно ви будете змушені з ганьбою, як це трапилося з міністром культури, зняти з посади цього міністра, який нічого не робить для захисту українського спорту. Так само, як це трапилося і з Головою Служби безпеки України Бакановим.

До речі, а де Баканов? Говорять, що він став адвокатом у Полтаві. Баканов, який відкривав кримінальні справи за пасквілями Шуфрича про те, що п'ятий

Президент України Порошенко почав контрнаступ для звільнення Донецької та Луганської областей.

Шановний пане Порошенко, можливо, ви Баканова візьміть собі адвокатом у цій справі, тому що справа про те, що у нас був контрнаступ і досі розслідується.

Ось це і ε ваша кадрова політика, коли ви набираєте людей без досвіду, тільки за принципом лояльності, і потім вони розвалюють усі сфери, якими займаються.

Пан Гутцайт має так само, як і весь уряд, піти у відставку, тому що він не займається українським спортом.

А пані Харлан наша велика вдячність. Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Чорному Дмитру Сергійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ЧОРНИЙ Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Марії Мезенцевій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Сергіївна Мезенцева. Будь ласка.

МЕЗЕНЦЕВА М.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане Голово. Шановні колеги, зараз я хочу сказати про досягнення і позитив. Слухаючи колег, таке враження, що «все пропало». Так от, пропало не все. Друзі, єдина міжнародна організація у світі, яка діяла на випередження, ще в червні звернулася до всіх міжнародних організацій, парламентських асамблей (а це була резолюція Парламентської асамблеї Ради Європи), щоб закликати не допускати білоруських і російських спортсменів на світову арену спорту, який в росії перетворився на світову арену, зокрема, підтримки тероризму. Так от, 26 червня, вибачте, 26 липня Міжнародний олімпійський комітет прийняв вагоме рішення: не надсилати жодних запрошень російським і білоруським спортсменам на змагання у 2024 році у Парижі.

Так, Оля Харлан здійснила неймовірний крок дипломатичної боротьби, спортивної боротьби, вона у своєму спічі зазначила, що це було зроблено для кожного воїна сил оборони, чоловіків і жінок, які захищають Україну на полі бою. Вона ж захищала Україну і нашу честь гідно на спортивних полях.

Нагадаю, друзі, що на початку повномасштабної російської агресії міжнародний фехтувальний центр «Уніфехт» у моєму рідному місті Харкові був розбомблений російськими ракетами, він зруйнований вщент. Незважаючи на це,

харківські фехтувальники, шпажисти, беручи участь у різних іграх на різних рівнях, здобули золоті медалі.

Ми будемо робити все, щоб спорт в Україні жив. Бажаємо натхнення і здоров'я нашим спортсменам. Вітаємо їх з перемогами!

Колеги, підтримуємо! В особі Ольги Харлан таке ганебне рішення повинно бути скасовано. Слава богу, вона може виступити в...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Нестор Іванович Шуфрич, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, шановний пане Голово. Прошу передати слово вельмишановному народному депутату Михайлу Папієву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатьскої етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні народні депутати України! Шановні колеги! Місяць тому Ольга Харлан була відома всьому світові як видатна спортсменка, як чемпіонка Олімпійських ігор, шестиразова чемпіонка світу, восьмиразова чемпіонка Європи. І от зараз світ пізнав Ольгу Харлан як патріота України. Вона принесла Україні для просування позиції країни позитиву набагато більше, ніж, скажемо образно, всі народні депутати разом узяті.

Нам потрібно, щоб і Верховна Рада України разом із Збройними Силами України, разом із Ольгою Харлан зробила свій внесок у майбутню перемогу України.

Шановні колеги, от мені подобається позиція Міжнародного олімпійського комітету, який, незважаючи на те, що Міжнародна федерація фехтування дискваліфікувала Ольгу Харлан, через день видав їй ліцензію на участь в Олімпійських іграх.

Нам сьогодні треба звернутися до всіх урядів і парламентів країн з тим, щоб весь світ засудив незаконну дискваліфікацію Ольги Харлан. Це буде позиція Верховної Ради України, це буде наш внесок у просування українського спорту і перемогу над росією.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кириленко Іван Григорович, фракція «Батьківщина». Крулько Іван Іванович. Будь ласка, Іване Івановичу, вам надається слово.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Деколи хвилинна мовчанка красномовніша за тисячу слів. І гідне мовчання Ольги Харлан після виграного нею матчу з так званою російською спортсменкою, її гідна поведінка, коли вона не хотіла подати руку представниці країни-агресора, була важливішою, ніж багато заяв, які робляться з різного роду трибун.

Пригадую, шановні колеги, як наступного дня після вчинку Ольги Харлан цей зал стоячи їй аплодував за те, що вона продемонструвала, що українці не тільки не будуть здаватися, але й не будуть толерувати жодного представника країни-агресора, поки росія веде цю загарбницьку війну і поки не притягнута до повної відповідальності за всі ті воєнні злочини, які вчиняються в Україні.

Далі відбулися події, на які, очевидно, Ольга могла очікувати, — її дискваліфікація, але це не зупинило її від того, щоб показати свою позицію патріотизму і гідності. Безумовно, наше завдання як парламенту України домогтися, щоб незаконну дискваліфікацію Ольги Харлан було скасовано.

Так, на сьогодні відмінили правило рукостискань після матчу, але все одно двомісячна дискваліфікація Ольги Харлан діє. І я вважаю, що справою честі та нашої гідності буде повністю відновити в правах нашу олімпійську чемпіонку Ольгу Харлан і в такий спосіб подякувати їй за демонстрацію України як незламної держави, яка не здається і буде перемагати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів демократичних держав світу, Міжнародного олімпійського комітету, міжнародних спортивних федерацій про засудження незаконної дискваліфікації Міжнародною федерацією фехтування української фехтувальниці, олімпійської чемпіонки, шестиразової чемпіонки світу, восьмиразової чемпіонки Європи Ольги Харлан» (№ 9554) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними технікоюридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

((3a)) - 320.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

____

Ідемо далі. Наступний законопроект № 6529. Це друге читання. У нас буде дві хвилини для виступу представника фракції «Європейська солідарність», дві хвилини для виступу представника фракції «Батьківщина», і голосуємо. Поправки колеги ставити не будуть.

Даниле Олександровичу, займіть своє місце (*Шум у залі*). А, не буде, так? Добре. Тільки дві хвилини для виступу від фракції «Батьківщина» чи ви теж?.. Будете, так?

Крулько Іван Іванович, 2 хвилини, і голосуємо. Будь ласка.

Одну секунду. Це проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (№ 6529).

Крулько Іван Іванович. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Ми уважно розглянули цей законопроект, який підготовлений до другого читання і стосується внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів щодо застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій).

Дійсно, до другого читання цей законопроект трошки видозмінився на краще. Саме тому фракція «Батьківщина» прийняла рішення підтримати його. Але я хотів би зауважити на такому.

Питання санкцій як обмежувального заходу є одним із наріжних засобів для забезпечення нашої національної безпеки, це, зокрема, частина нашої оборони проти російської федерації як загарбника і окупанта. Тому всі ті компанії, які працюють в Україні, мають стосунок до російської федерації, продовжують вести бізнес у росії, підтримуючи у такий спосіб країну-окупанта і сплачуючи туди податки, неодмінно повинні бути під санкціями з боку України. Вони не можуть в Україні вести ту ж діяльність, до якої звикли. Вони не мають права заробляти тут кошти. Вони не можуть здійснювати ту діяльність, яка, по суті, підриває основи національної безпеки України.

З огляду на всі ці речі, навіть незважаючи на те, що окремі поправки, які подавали представники фракції «Батьківщина» і які мали значення для цього законопроекту, не були враховані, загалом законопроект треба підтримати і, дійсно, зробити все можливе, щоб російському бізнесу або тому, який хоче працювати в росії, не було місця в Україні, щоб до нього були застосовані санкції.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (№ 6529) у другому читанні та в цілому з необхідними технікоюридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 303.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Шановні колеги, наступний законопроект ми домовилися проголосувати без обговорення.

Відповідно до статей 50 і 96 Регламенту Верховної Ради України до мене з листом звернулися керівники депутатських фракцій і груп щодо необхідності невідкладного розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо удосконалення порядку притягнення до відповідальності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» (№ 9587) і альтернативних до нього законопроектів № 9587-1, № 9587-2, № 9587-д та незаперечення щодо застосування процедури *ad hoc*. Про необхідність невідкладного розгляду цього питання Погоджувальною радою депутатських фракцій і груп було ухвалено відповідне рішення. Також на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися проголосувати це питання без обговорення. Тому переходимо до прийняття рішень.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо удосконалення порядку притягнення до відповідальності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» (№ 9587) і альтернативних до нього законопроектів № 9587-1, № 9587-2, № 9587-д. Прошу голосувати.

(3a) - 314.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про визначення невідкладним проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо удосконалення порядку притягнення до відповідальності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» (№ 9587) і альтернативних до нього законопроектів № 9587-1, № 9587-2, № 9587-д та скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до початку розгляду питання і їх розгляд сьогодні на засіданні. Прошу голосувати за цю пропозицію.

(3a) - 313.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законів України щодо удосконалення порядку притягнення до відповідальності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» (№ 9587-д) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 313.

Рішення прийнято.

І останнє, шановні колеги.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання щойно

прийнятого за основу законопроекту № 9587-д. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 252.

Рішення прийнято.

Зараз, одну секунду, бо... (Шум у залі). Так, під час попереднього голосування я озвучив, що відповідно до частини першої статті 116, ваше невміння слухати змушує мене сумніватися. Будь ласка, слухайте уважно, все було озвучено. Дякую, колеги.

_____

Ідемо далі. Наступне питання буде з обговоренням. Це проект Закону «Про внесення змін до статті 615 Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей обчислення строків досудового розслідування в умовах воєнного стану» ($Noldsymbol{Noldsy$

Ставлю на голосування пропозицію про включення цих законопроектів до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 299.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 251.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, давайте запишемося на виступи: два - за, два - проти, і голосуємо. Прошу записатися на виступи: два - за, два - проти, і після цього голосуємо. Не розходьтеся далеко, записуйтеся.

Слово надається Кубіву Степану Івановичу, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, прошу передати слово Алєксєєву Сергію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Алєксєєв. Будь ласка.

АЛЄКСЄЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Ми повністю розуміємо та підтримуємо ідею виключення обчислення строків досудового розслідування у кримінальних провадженнях щодо воєнних злочинів і злочинів геноциду, по яких особі ще не повідомлено про підозру. Це правильний

крок, який відображає міжнародний досвід та усвідомлення, що розслідування таких тяжких та особливо тяжких злочинів може тривати роками після завершення війни в Україні. Проте існує дещо дискусійне питання щодо інших злочинів. Цим проектом закону пропонується обчислювати строки протягом 30 місяців щодо злочинів, які зареєстровані після 24 лютого, тобто після початку повномасштабного вторгнення.

Ми будемо підтримувати прийняття цього законопроекту в першому читанні, а до другого читання продовжимо дискусію стосовно доцільності таких великих строків, адже на більшості територій України повністю працює правоохоронна інфраструктура, судова система.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Гринчук Оксані Анатоліївні, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ГРИНЧУК О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Юлії Яцик.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Юлія Яцик. Будь ласка.

ЯЦИК Ю.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 79, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, хочу вам нагадати, що навесні минулого року ми вже приймали низку проектів законів, які стосувалися зупинення строків досудового розслідування у кримінальних провадженнях, відомості про які внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань до 24 лютого 2022 року. На сьогодні у провадженні правоохоронних органів перебуває понад 1,5 мільйона кримінальних справ, з них 60 тисяч — у провадженні Служби безпеки України, а 30 тисяч — у провадженні Державного бюро розслідувань. Це стосується як воєнних злочинів, так і злочинів загалом.

Нині досудове розслідування кримінальних справ у кримінальних провадженнях значно ускладнено у зв'язку з умовами, в яких перебуває наша держава. Більша частина таких злочинів вчинена на тимчасово окупованих територіях, у зонах ведення активних бойових дій. Є певні складнощі з допитом свідків, які виїхали, з оглядом місця події і таке інше.

За змістом доопрацьованого законопроєкту ми пропонуємо не обчислювати строки досудового розслідування у воєнних злочинах, а це справи щодо геноциду, порушення звичаїв війни, застосування зброї масового знищення тощо, а також збільшити строки досудового розслідування, визначені у статтях 219 і 615 Кримінального процесуального кодексу України, до 30 місяців. Як я зазначила

це викликано об'єктивними причинами, і незалежно від того, чи здійснюється досудове розслідування на території, яка прилягає до зони бойових дій, чи на іншій території, воєнний стан у нас введено на всій території держави, а це особливий правовий режим, який повинен поширюватися, зокрема, і на діяльність правоохоронних органів.

Прошу підтримати законопроект, який доопрацьований комітетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так розумію, що виступатиме Сергій Володимирович Власенко замість Дубеля, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

Потім – Арешонков, Мамка, і голосуємо.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. Фракція «Батьківщина» підтримає цей законопроект, але я хотів сказати трошки про інше.

Звичайно, можна весь час надавати правоохоронним органам можливість продовжувати строки, робити ці строки більшими і так далі. Але, напевно, ми як парламент повинні подивитися на причину цієї проблеми та прийняти закони, які цю причину усунуть. Колега, яка щойно виступила, сказала про те, що на всій території однакові умови і тому повинні бути однакові строки. Звичайно, строки повинні бути однакові, але умови всюди різні. Точно не можна порівнювати умови в Запорізькій області і, попри всю повагу, в Тернопільській, Львівській чи Закарпатській областях, вони для роботи правоохоронних органів різні. І воєнний стан точно вводиться не для того, щоб просто продовжувати строки для здійснення кримінальних проваджень. Але, ще раз підкреслюю, ми розуміємо нагальну необхідність прийняття цього проекту закону. Водночас я хотів би порушити інше питання.

Колеги, вважаю, що нам, мабуть, треба вже подумати про запровадження військової юстиції, яка буде спеціалізована на воєнних злочинах, спеціальних провадженнях, тоді її слідчі зможуть ефективніше та якісніше розслідувати такі справи, вчиняти дії щодо превенції правопорушень у військовій сфері. Можливо, нам потрібно говорити, що на період воєнного часу слід відновлювати військові трибунали. Це велика політична дискусія, яку ми маємо розпочати в українському парламенті замість того, щоб кожен раз щось по клаптику, потрошечки, по півнорми міняти і робити якісь речі, які можуть викликати певні сумніви щодо легітимності мети і їх ефективності використання надалі.

Фракція «Батьківщина» виступає за системний підхід до реформування правоохоронних органів і створення умов ефективного розслідування кримінальних проваджень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Дійсно, законопроект надзвичайно важливий і викликав бурхливе обговорення, в якому взяли участь як правоохоронці, так і представники громадських організацій. Зрештою дійшли непростої згоди. Однак, абсолютно праві ті, хто говорить, що, незважаючи на воєнний стан і якісь кадрові проблеми, весь процес досудового розслідування має проводитися якісно, тобто з правоохоронців ніхто не знімає вимоги чесно, прозоро і справедливо проводити розслідування, а не використовувати аргумент, що зараз якісь особливості, які впливають на роботу.

З іншого боку, ми всі погодилися із тим, що важливі розслідування, які пов'язані з тематикою війни: воєнні злочини, злочини проти людяності, повинні проводитися, не враховуючи жодні строки, тому що це зло має бути покарано і після скасування воєнного стану, всі ті, хто вчиняв злочини на території нашої держави, мають бути покарані. У цьому ми теж підтримали наші правоохоронні органи.

Враховуючи вищезазначене, ми, депутатська група «Довіра», підтримуємо цей законопроект і будемо за нього голосувати.

Окремо я хотів би висловитися на підтримку пана Власенка, який тільки що згадав про військову юстицію, військову прокуратуру, військові суди. Ми давно якісно і професійно дискутували на цю тему. Ми враховуємо міжнародний досвід. Це потрібно запроваджувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка, і після цього переходимо до голосування. Будь ласка, Григорію Миколайовичу.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги, хочу звернути вашу увагу, що в цьому законопроекті в першому пункті, про який колеги кажуть, що необхідно виправити між першим і другим читаннями, не йдеться щодо продовження термінів. У цьому законопроекті йде мова про те, враховувати чи не враховувати термін воєнного стану до строків досудового розслідування.

Хочу зауважити, що ми вже проголосували закон, що всі кримінальні провадження, в яких особі не повідомлено про підозру, до початку війни з російською федерацією не враховуються в строки слідства. Минуло 18 місяців і правоохоронні органи, дійсно, ініціювали зазначити терміни і не враховувати період воєнного стану. Комітет шість разів збирався на свої засідання, розробив доопрацьований законопроєкт і просить продовжити тільки на рік.

Прошу підтримати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього надзвичайно важливого законопроекту. Прошу підготуватися до голосування.

Шановні колеги, я буду ставити на голосування пропозицію прийняти законопроект за основу, була ще пропозиція — в цілому, але вона не сприйнята, тому ми тільки скоротимо строки, якщо приймемо проект за основу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей обчислення строків досудового розслідування в умовах воєнного стану» (№ 9314-д) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

((3a)) - 285.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроєкту № 9314-д. Прошу народних депутатів голосувати.

((3a)) - 251.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін та доповнень до Цивільного кодексу України, спрямованих на розширення кола об'єктів цивільних прав» (№ 6447). Ми домовилися так: виступ Власенка, 3 хвилини, і голосуємо, тому, будь ласка, далеко не розходьтеся.

Сергій Володимирович Власенко, 3 хвилини.

А Івана Романовича Калаура прошу зайняти місце.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Законопроект, здавалося б, дуже простий і зрозумілий — щодо розширення кола об'єктів цивільних прав, пропонується доповнити їх цифровими речами. На жаль, цей законопроект — це яскравий приклад не зовсім професійної підготовки законопроектів у Верховній Раді України. Прикро, але він написаний у такий спосіб, що скоріше залишає більше питань, ніж дає відповідей. І ці питання будуть заважати в його правозастосуванні.

Фракція «Батьківщина», не заперечуючи ідею цього законопроекту, не може його підтримати, тому що це знову-таки точкове вирішення певних питань, яке, я не знаю, наскільки актуальне під час війни. Відтак фракція «Батьківщина» не буде підтримувати прийняття цього законопроекту в другому читанні. Ми спробували його виправити, але доля наших поправок така сама, як і тих, які були у нас, пам'ятаєте, коли ви створювали оператора, що управляє газотранспортною системою. Коли ми чотири роки тому вам говорили, як це

треба зробити, ви нам розповідали, які ми всі старі та нічого не розуміємо, а ви всі — нові політики і краще за нас розумієте, а через чотири роки повернулися і прийняли все, про що ми говорили вам тоді, просто втративши цей час (чотири роки).

Я ще раз скажу, цей законопроект не настільки концептуальний і не настільки впливає на правовідносини, які існують у суспільстві, але все одно будь-який законопроект треба розробляти, мені здається, більш фахово і якісно.

І я хотів би повернутися до тієї ідеї, яку висловив під час попереднього свого виступу. Колеги, нам у парламенті треба переходити від латання дірок до вирішення стратегічних питань законотворчого регулювання. У сфері компетенцій Комітету з питань правової політики — і питання, пов'язані з нормальним функціонуванням судової системи, і питання, пов'язані із внесенням змін до процесуальних кодексів. Напевно, нам як парламенту треба сконцентруватися саме на цих питаннях. І ми у фракції «Батьківщина» все-таки очікуємо позицію влади, стосовно структурної пропозиції щодо того, щоб система судоустрою стала доступнішою для громадян, ефективнішою і давала можливість розглядати спори в розумні строки.

Ми не будемо підтримувати цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету, коротко, і голосуємо. Шановні колеги, підготуйтеся, бо скоро будемо голосувати.

КАЛАУР І.Р., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний пане Голово! Цей законопроект — це перший крок для розвитку суспільних відносин, які пов'язані з цифровими технологіями. Розвиток цифрових технологій і цифрового середовища не тільки забезпечує швидкий доступ до інформації та її обміну, але й дає можливість створювати блага, які мають вартісну оцінку і здатні задовольняти інтереси фізичних і юридичних осіб.

Цей законопроект – це перша цеглина в розбудові правового поля обігу цифрових контентів, віртуальних активів та інших цифрових благ, які можуть бути створені у майбутньому.

Прошу колег підтримати законопроект для того, щоб розвивалася цивілістична наука, і ми надалі змогли формувати якісне законодавство, що забезпечить майновий оборот тих благ, що створюються та існують у цифровому середовищі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення законопроекту. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін та доповнень до Цивільного кодексу України, спрямованих на розширення кола об'єктів цивільних прав» (№ 6447) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 271.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступний законопроект № 6576. Ми домовилися надати 3 хвилини Власенку для виступу, 3 хвилини – Климпуш-Цинцадзе, і голосуємо. А, не буде, так? Добре. Тоді тільки надамо 3 хвилини Власенку для виступу, так? Усе, не

будете. Можемо одразу голосувати?

Іванно Орестівно, 3 хвилини, і голосуємо.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Зараз, колеги, ми з вами розглядаємо в другому читанні євроінтеграційний законопроект, мета якого зумовлена тим, що потрібно змоделювати правове регулювання цивільно-правових відносин між виконавцем і споживачем з приводу надання на підставі договору цифрового контенту або цифрової послуги. І це добре, що ми приводимо в цій частині своє законодавство до європейського.

Насамперед дякую головному комітету за те, що після кількох ітерацій повернулися до розгляду цього законопроекту та врахували зауваження євроінтеграційного комітету. Хотілося б, щоправда, щоб це було відображено і у висновку цього комітету, а не тільки написано, що, мовляв, врахували зауваження Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України.

Однак, колеги, зауважу, що в законопроекті є велика кількість посилань на Закон України «Про захист прав споживачів», але колізія в тому, що новий Закон України «Про захист прав споживачів» набирає чинності лише через рік або після закінчення дії воєнного стану, а цей законопроект, який ми зараз розглядаємо і за який будемо голосувати, мав би набрати чинності через півроку після його опублікування, тому, очевидно, буде проблема з тим, наскільки коректно такий закон буде діяти, хоча він, безумовно, потрібний.

Закликаю всіх народних депутатів підтримати, власне, голосуванням ці зміни, а також колег із профільних комітетів дієво і ефективно взаємодіяти з Комітетом з питань інтеграції України до Європейського Союзу для того, щоб ми могли пишатися нашим спільним результатом, коли максимально враховуємо

положення директив і регламентів та, справді, наближаємо наше законодавство до європейського.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дякую за обговорення.

Переходимо до прийняття рішення. Прошу підготуватися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про цифровий контент та цифрові послуги» (№ 6576) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 277.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Наступний законопроект № 8257. Це теж друге читання. Ми домовилися, що буде виступ Цимбалюка Михайла Михайловича, 3 хвилини, і голосуємо.

А я запрошую Сергія Володимировича Мандзія на трибуну.

Михайло Михайлович Цимбалюк, 3 хвилини, і голосуємо. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Законопроект № 8257 важливий в плані розмежування повноважень щодо системи цивільного захисту нашої держави, питання надання гуманітарної допомоги за кордон державою Україна і одночасно ним повністю врегульовується система надання і підтримки тих сил і засобів, які прибувають у нашу державу для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Моя поправка стосувалася надання безоплатного харчування ліцеїстам ліцеїв цивільного захисту. Але я хотів би подякувати голові комітету і доповідачу за те, що ми дійшли спільної думки, і пропозиція, яка викладена у поправці, буде включена до іншого законопроекту, тому що вона не лягає в тіло законопроекту № 8257.

Ще декілька важливих речей. Цим законопроектом, зважаючи на ситуацію, розділено матеріальні резерви: оперативний, відомчий, регіональний, місцевий, тобто чітко вказано, які місцеві органи державної влади за яку ділянку роботи відповідають. Також у проекті встановлено методику визначення номенклатури та обсягів матеріальних резервів, які затверджує Міністерство внутрішніх справ України, до структури якого входить Державна служба України з надзвичайних ситуацій. Однозначно потрібно голосувати за цей законопроект у цілому для того, щоб він якнайшвидше став законом.

І ще, шановні колеги, користуючись нагодою, я хотів би вчергове подякувати мужнім чоловікам і жінкам, які служать у Державній службі України з надзвичайних ситуацій і першими реагують на ті виклики, що ϵ , а це і ракетні обстріли, і бомбові удари, які завда ϵ , на жаль, по нашій території росія. Це ті люди, які першими приходять на допомогу і також відчувають ці удари. Низький уклін фахівцям служби з надзвичайних ситуацій. І наше завдання як ϵ диного законодавчого органу — робити все для того, щоб вони і їхні родини були захищені, а їх праця достойно оцінена. Голосуємо за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу цивільного захисту України щодо матеріально-технічного забезпечення заходів у сфері цивільного захисту» (№ 8257) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 276.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів» ($N_0 9024$) і альтернативні до нього законопроекти $N_0 9024$ -1, $N_0 9024$ -д. Це перше читання.

Ставлю на голосування пропозицію про включення цих законопроектів до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

(3a) - 282.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цих законопроектів за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

(3a) - 242.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, записуємося на виступи: два — за, два — проти чи можемо одразу голосувати? (Шум у залі). Тоді будуть виступи: два — за, два — проти.

Запишіться, шановні колеги. Два промовці записалися.

В'ятрович Володимир Михайлович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Прошу надати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність». Шановні друзі! Законопроект, метою якого є добрі речі, має суттєві недоліки і буде потребувати значного доопрацювання до другого читання. На що я хочу звернути вашу увагу.

Перше. Ми не повинні створити ситуацію монополізації ринку пального. В Україні вже достатньо різноманітних монополій, наше завдання — боротися з ними, а не створювати нові. Щоб не вийшло так і щоб ми ще раз не віддали це в руки великих гравців, коли вимагаємо певний запас пального для тих, хто безпосередньо займається продажем. На словах ми боремося з олігархами, розповідаємо про це, а на ділі приймаємо закони, завдяки яким збільшується саме доля великих гравців на тому чи іншому ринку, у такий спосіб ми і створюємо олігархів. Справжня боротьба з олігархами — це боротьба з монополіями і з корупцією. Це і є реальність, а все інше — балачки. Це треба розуміти.

Друге. Суттєвий недолік. Законопроектом пропонується під час дії воєнного стану і протягом шести місяців після його скасування дозволити зберігати запаси нафти і нафтопродуктів виключно у сусідів України, які ϵ членами Енергетичного Співтовариства.

Друзі, що це означає? Що в Угорщині, яка торгує російською нафтою, можна буде зберігати, а в Литві, Латвії, Естонії, які є друзями України і підтримують Україну всюди, на кожному кроці, — не можна. Однозначно це буде розглянуто як недружній крок, однозначно це треба буде виправляти, якщо зараз цей законопроект буде прийнятий в першому читанні, але це дуже важливо. Маємо поважати наших справжніх друзів, які стоять поруч з Україною і стоять до кінця. Тож дякуємо: *аčій* Литві, *paldies* Латвії, *aitäh* Естонії. Ми маємо пам'ятати про наших справжніх друзів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Пане Голово, прошу передати слово колезі по фракції Олексію Кучеренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, передайте слово.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Дякую, пане Голово. Ви передали мені слово, я вам дуже вдячний. Дякую, пане Михайле.

Насамперед, колеги, звертаю вашу увагу, що сьогодні вночі вчергове була атакована нафтобаза на Рівненщині. Це яскрава ознака того, що ворог чітко завдає ударів і збирається це робити по нашому енергетичному комплексу і нафтобазам.

У цьому плані мета цього законопроекту, безумовно, прогресивна. Фракція «Батьківщина» буде його підтримувати в першому читанні.

Але зауважу на низці дуже важливих речей.

По-перше, на жаль, непрофесійно була підготовлена перша версія цього законопроекту від уряду. Не хочу зайвий раз критикувати уряд, але, будь ласка, колеги, працюйте ефективніше, бо 15 сторінок зауважень — це суттєво.

По-друге, позитивним ϵ те, що страховий запас, дійсно, створюється без залучення бюджетних коштів, але постає запитання: за чий рахунок це буде робитися, хто врешті-решт заплатить? Зрозуміло, що це витрати постачальників і це відобразиться на ціні на пальне для споживача. У цьому плані, безумовно, додаткове навантаження і місія насамперед будуть на Антимонопольному комітеті України, який має забезпечити повну і прозору конкуренцію та не допустити змови, не допустити підвищення цін для споживача.

Ці та інші зауваження до законопроекту будуть нами доопрацьовані до другого читання. Ми ретельно доопрацьовуватимемо законопроект, щоб потенційний закон працював на суспільство, а не на олігархів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще виступить Герус, 1 хвилина, і голосуємо.

Запросіть народних депутатів до залу. Андрію Михайловичу, будь ласка.

ГЕРУС А.М.. Комітету Верховної Ради України голова з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Велика нафтова криза розпочалася 17 жовтня 1973 року, поки що це найбільша в історії нафтова криза, і розпочалася вона тоді, коли країни ОПЕК, а також Сирія і Єгипет відмовилися поставляти нафту тим країнам, що були союзниками Ізраїлю, тобто США і країнам Західної Європи, які підтримували Ізраїль у ході Жовтневої війни. За цей рік ціна нафти зросла в чотири рази, у багатьох країнах був дефіцит нафтопродуктів на заправках. Західні країни після цього почали розробляти інструменти і механізми того, як можна застрахуватися від таких ситуацій. І сьогодні в США і всіх країнах Європейського Союзу діють принципи обов'язкових мінімальних запасів нафти і нафтопродуктів.

Прошу підтримати в першому читанні цей законопроект, доопрацювати його до другого читання і прийняти норми, які на сьогодні діють у Західному світі, зокрема в країнах Євросоюзу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів» (№ 9024-д) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 285.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступний, друзі, проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо підтримки діяльності з охорони людського життя на морі відповідно до міжнародних договорів України» (№ 8139-д). Ми домовилися, що розглянемо одну поправку Гончаренка і одну поправку на підтвердження просить поставити Южаніна.

Олексію Олексійовичу, ви будете виступати щодо своєї поправки чи на підтвердження?

Гончаренку увімкніть мікрофон, будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Щодо своєї поправки для врахування. Поправка 15.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обнуліть час, будь ласка.

Олексію Олексійовичу, будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні друзі, це, насправді, важливий законопроект і важлива поправка, що дозволить нам внести ті зміни, які зроблять його трошки сильнішим.

Але я зараз хочу сказати дуже важливу річ. Як Верховна Рада України може здійснювати свої функції, свою роботу, коли вчора ми тут, у парламенті, порушили питання про необхідність виконання Кабінетом Міністрів України рішень парламенту і тих законів, які ми приймаємо (і от зараз будемо приймати в другому читанні цей законопроект), щоб це все було не декларацією, а законами. І після того, як я виступив з трибуни Верховної Ради і сказав про те, щоб Кабінет Міністрів України негайно розблокував виплату доплат військовослужбовцям і прийняв підзаконний акт, одразу ввечері відбулося позачергове засідання уряду, на якому нарешті він прийняв те, що мав прийняти давним-давно.

Тож, друзі, давайте далі добиватися, щоб виконавча влада пам'ятала, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію Олексійовичу, ви вимагаєте поставити на голосування вашу поправку чи просто хвилину?.. Не треба, добре. Дякую.

Южаніна Ніна Петрівна, одна поправка. Назвіть її номер. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Поправка 3.

Шановні колеги, це законопроект про внесення змін до Митного кодексу України і відповідно про звільнення від сплати ввізного мита товарів, які пов'язані з пошуково-рятувальними роботами і призначені виключно для проведення операцій з пошуку і рятування людей, з метою виконання міжнародних договорів.

У мене запитання. Скажіть, будь ласка, чому такий малий строк дії цієї норми – тільки до 1 січня 2024 року? Це що, буде разова операція чи це якась особлива поставка?

Цей законопроект треба підтримувати, тому що голові комітету, мабуть, вдалося утриматися від того, щоб напхати в нього різні непотрібні речі. Але поясніть цей важливий момент: чому так обмежено, тільки декілька місяців, буде діяти ця норма?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 3. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Власне, строк дії цієї норми обговорювався. Так, дійсно, мова йде про разову поставку такого судна. І, справді, це компромісний варіант між Міністерством фінансів України і Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України, які погодили саме таку норму, що дозволить завезти відповідний корабель без сплати податків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, отже, поправка 3 авторства Гетманцева Данила Олександровича. Комітетом вона врахована. Южаніна просить поставити цю поправку на підтвердження.

Шановні колеги, займіть свої місця.

Ставлю на голосування поправку 3 для підтвердження. Прошу голосувати. Стоп! Не ставити, Ніно Петрівно? А, вам пояснили. Не потрібно. Тоді переходимо до прийняття рішення. Ніно Петрівно, ще раз, не наполягаєте, ні? Добре. Дякую.

Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо підтримки діяльності з охорони людського життя на морі відповідно до міжнародних договорів України» (№ 8139-д) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 296.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

42

Наступний проект Закону «Про внесення змін до статті 197 Податкового кодексу України щодо підтримки діяльності з охорони людського життя на морі відповідно до міжнародних договорів України» (№ 8176). Це друге читання.

Шановні колеги, буде тільки шість поправок на підтвердження, тому, будь ласка, не розходьтеся, після цього голосуємо за законопроект у цілому.

Була така домовленість: надамо 3 хвилини для виступу Юлії Володимирівні Тимошенко, яка просить поставити поправки 7, 8, 11 на підтвердження, а потім поправки 9, 12 і 26 — представник фракції «Європейська солідарність», теж 3 хвилини надамо Ніні Петрівні, три поправки. Зрозумів. Почнемо.

Юлія Володимирівна Тимошенко, 3 хвилини. Три поправки на підтвердження.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, це вже, чесно кажучи, переходить всі межі. Я хочу, щоб ви прочитали про що законопроектик № 8176 — внесення змін до Податкового кодексу України щодо підтримки діяльності з охорони людського життя на морі відповідно до міжнародних договорів України.

Я хочу запитати: звідки взагалі з'явилася в цьому прекрасному гуманному законопроекті ціла низка поправок про гральний бізнес? У нас що, гральний бізнес сьогодні — це головний сенс роботи парламенту?

Прошу поставити на голосування для підтвердження поправки 7, 8 і 11. Також я хочу запитати у цього залу, скажіть, ви, дійсно, погоджуєтеся з тим, щоб взагалі під прикриттям боротьби за людське життя на морі протягували норми про гральний бізнес? Це що, параметри і, власне кажучи, стандарти роботи вашого парламенту?

Скажіть, будь ласка, чому ви врахували поправку 7, якою виключаються букмекери з числа організаторів азартних ігор та відбувається маніпуляція термінами «азартні ігри з використанням гральних автоматів» і «організація та проведення азартних ігор у залах гральних автоматів»? По суті цієї поправки гральні автомати більше не будуть вважатися азартними іграми. Я хочу запитати, чи, дійсно, сьогодні цей зал готовий іти на такі маніпуляції?

Дуже прошу всіх у залі не голосувати за підтвердження цих поправок, інакше ви просто станете співучасниками того, що в законопроекті про захист людського життя на морі будуть протягнуті норми для грального бізнесу. Якщо ці поправки – прекрасні, гарні, чудові і такі, що потрібні країні, то немає питань, вносьте ці норми окремим законопроектом, окремо розглядайте, окремо аналізуйте, а не прикривайте захистом людського життя на морі поправки про гральний бізнес.

І дуже прошу вас саме це голосування вважати практично тестом для цієї Верховної Ради того, хто у нас тут лобіює гральний бізнес. Давайте побачимо це поіменно. Було б дуже цікаво і народу України подивитися. Замість додаткових грошей на лікування поранених — поправки про гральний бізнес, які приховані в законопроекті. Не голосуйте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо цих поправок. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. От я вам зараз поясню, що таке маніпуляції і підміна понять. На сьогодні за чинним Податковим кодексом України онлайн-казино не обкладається податком з обороту, тим податком, яким обкладаються всі інші види грального бізнесу: і букмекери, і лотереї, і всі інші обкладаються, а онлайн-казино — ні. І дуже мило і зворушливо чути від тієї людини і від тієї фракції, яка чи не кожного разу наполягає на грошах для військовиків, як вони, захищаючи гральний бізнес, намагаються уникнути його оподаткування. Зараз, дійсно, буде тест, і це голосування покаже, хто лобіює гральний бізнес, а хто ні, хто лобіює надходження 1,5 мільярда гривень до державного бюджету додаткових грошей для військовиків (*Шум у залі*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, спокійніше.

Шановні колеги, поправки 7 і 8, правильно?

Ставлю на голосування поправку 7 для підтвердження. Комітетом вона врахована. Одну секунду, я подивлюся, як вона була врахована.

Шановні колеги, поправка 7 Железняка була врахована комітетом. Юлія Володимирівна Тимошенко просить поставити цю поправку на голосування для підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 241.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування поправку 8. Це поправка Железняка, яка комітетом врахована. Юлія Володимирівна просить поставити це рішення комітету на підтвердження. Прошу голосувати.

(3a) - 253.

Рішення прийнято.

Юліє Володимирівно, поправку 11 ставити на підтвердження? Не ставити. Добре. Дякую. Ідемо далі.

Ніна Петрівна Южаніна, 3 хвилини. І три поправки 9, 12 і 26 на підтвердження.

Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, я хочу, щоб ми збавили градус напруги і послухали те, що я вам зараз зачитаю із документа, а не те, що сказав щойно з трибуни голова комітету.

Справді, три роки оці люди не бачили, що два терміни йдуть врозріз: термін в основному законі, який вже три роки діє, і термін у Податковому кодексі України. Три роки ці люди дозволяли не сплачувати податки і взагалі не контролювали азартні ігри, про це ви знаєте із засобів масової інформації, із роботи тимчасової слідчої комісії. Ці три людини крали у армії гроші, а тепер щось там заявляють, кидають спічі в зал. Було б соромно.

Отже, у статті 2 Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» серед усіх видів ігор дозволяються п'ять видів, зокрема організація та проведення азартних ігор у гральних закладах казино і організація та проведення азартних ігор казино в мережі Інтернет. Що ми маємо, яке визначення об'єкта оподаткування у Податковому кодексі України? Таке: «дохід операторів, отриманий від букмекерської діяльності, азартних ігор (у тому числі казино)».

Ідемо далі. Ставки податку на прибуток. Читаємо: «18 відсотків від доходу, отриманого від букмекерської діяльності, азартних ігор (у тому числі казино)».

Тобто усі чинні положення Податкового кодексу України охоплюють оподаткування казино як ширше поняття, що відповідно до базового закону, справді, поділяється на два підвиди, але в Податковому кодексі України ширше охоплюється: гральні заклади, які проводяться на місці, в житлових і нежитлових приміщеннях, або казино в мережі Інтернет.

Тому заяви, які щойно пролунали, — це абсолютна безграмотність і маніпулювання вашою думкою, шановні колеги. Не піддавайтеся на це! Насправді, на засіданні комітету обговорювалося питання щодо уникнення цієї неоднозначності, але згадайте, будь ласка, я ж тільки що сказала, що три роки вони цього не бачили, три роки ніхто нічого не платив, а тепер хочуть замінити ці терміни. Це означає, що всі організатори азартних ігор дуже просто зможуть у суді добитися рішення про те, що вони не повинні були платити всі три роки. До речі, досі саме онлайн-казино так ніхто і не навчився контролювати, бо всі їх платформи відкриті за межами України.

І ще довідково вам скажу. А як же тоді в законі про фінансовий моніторинг немає цього визначення і цей закон не приведений у відповідність? Як тоді ви це зможете пояснити? Ганьба вам за такі пояснення!

Вважаю, що цим рішенням ви дасте можливість не заплатити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, тільки без емоцій. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Давайте я вам трошки нагадаю історію грального ринку в Україні, що було до нас і що при нас. До нас всі вулиці наших міст майоріли незаконними гральними закладами і бюджет не отримував ні копійки від них. А на сьогодні по півмільярда гривень на місяць спрямовується на армію (Оплески), хоча поки що немає коштів від онлайн-казино.

Ця поправка, яку повністю погоджено з Міністерством фінансів України, з податковою, саме про те, аби вони сплачували гроші до бюджету і армія їх отримувала. А ті люди, які виступають проти того, щоб гроші від грального бізнесу спрямовувалися на армію, я не знаю, що взагалі роблять у цьому залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 9 авторства Железняка. Комітетом вона врахована. Южаніна просить поставити це рішення на підтвердження.

Ставлю на голосування поправку 9 для підтвердження. Прошу голосувати. «За» — 250.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування поправку 12 авторства Железняка для підтвердження. Комітетом вона врахована. Южаніна просить поставити таке рішення на підтвердження. Прошу голосувати.

(3a) - 251.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

І завершальна поправка 26. Одну секунду, зараз я її знайду.

Поправка 26 авторства Железняка. Комітетом вона теж врахована. Южаніна просить поставити таке рішення на підтвердження.

Ставлю на голосування поправку 26 для підтвердження. Прошу голосувати. «За» — 252.

Рішення прийнято.

Переходимо до прийняття законопроекту... (Шум у залі). Що? Ну, ми про це не говорили, друзі (Шум у залі). Ні, дивіться, ви теж багато що сказали, але в нас ϵ домовленість.

Поправка 3 Гетманцева. Хто буде виступати щодо поправки 3?

Геращенко щодо поправки 3. Це вже завершальна поправка, колеги, після цього перейдемо до голосування за законопроект? Добре, дякую.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! У поправці 3 ідеться про зміну назви законопроекту. І ми чуємо, що у назві цього законопроекту треба зазначити — про казино.

Ми повністю підтримуємо пана Гетманцева, який говорить, що чоловікам, які проти Збройних Сил України, немає що робити в цій залі. І хочемо нагадати тим, у кого склероз, що саме пан Гетманцев 21 лютого 2022 року заявив, що фракція «Європейська солідарність», яка вимагала передати 54 мільярди гривень з казино, з доріг Збройним Силам України, кричав, що це популізм. Так от, вам давно немає що робити в цій сесійній залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція щодо поправки 3. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Щодо змісту не буду говорити. Хочу нагадати, що 21 лютого (як і до 21 лютого, так і після 21 лютого) одна з фракцій, від якої щойно виступала колега, займалася популізмом. І це, власне, професійне заняття представників цієї фракції.

А тим законом, який ми підтримували, хочу нагадати народним депутатам, і який був погоджений з Міністерством оборони України, Міністерством фінансів України, виділялися гроші на армію. Це не популізм, а реальні гроші, які були в бюджеті (Шум у залі). І ми не займалися політиканством перед вторгненням, а розбудовували армію і державу, не те, що ви робили всі п'ять років до нас.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 3 авторства Гетманцева для підтвердження. Її просить поставити Геращенко. Прошу голосувати за поправку 3. Після цього переходимо до голосування законопроекту в цілому. Поправка 3. Прошу голосувати.

(3a) - 248.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо нарешті до прийняття законопроекту в цілому. Я ніколи не думав, що законопроект щодо підтримки діяльності з охорони людського життя на морі викличе стільки емоцій.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 197 Податкового кодексу України щодо підтримки діяльності з охорони людського життя на морі відповідно до міжнародних договорів України» (№ 8176) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

((3a)) - 266.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка (Шум у залі).

3 процедури? Хто, Євтушок?

Сергію Миколайовичу, тільки з процедури, бо вимкну мікрофон. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Руслане Олексійовичу! Я хочу звернутися прямо до вас, пане Голово Верховної Ради України, адже законопроект, який ми щойно розглядали, дійсно, стосувався людського життя на морі, а також відповісти шановному чи нешановному голові Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики, який тільки що розповідав, де місце Юлії Тимошенко або Ірини Геращенко. Нехай краще подумає і подбає про своє місце, бо йому малий і середній бізнес...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Миколайовичу, все.

Вимкніть мікрофон. Це не з процедури, Сергію Миколайовичу. Я вас люблю, поважаю, але з процедури — це за Регламентом Верховної Ради України (Шум у залі).

Шановні колеги, дивіться, для того, щоб такого не було, давайте приймемо законопроект № 9153 і перестанемо говорити про статтю 116 Регламенту Верховної Ради України.

Ідемо далі. Шановні колеги, розглядаємо проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо протидії незаконному обігу тютюнових виробів» (№ 9315). Це друге читання.

Запрошую першого заступника голови Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Железняка Ярослава Івановича на трибуну.

Ми домовилися надати 3 хвилини Гончаренку Олексію Олексійовичу для виступу замість голосування поправок, 3 хвилини — Южаніній для виступу і поставити чотири поправки на голосування. Усе, так? (Шум у залі). Хто ще? Одну секунду. Ще Юлія Володимирівна, так? Добре. На підтвердження.

Юліє Володимирівно, можете надати перелік поправок на підтвердження, щоб я підготувався.

Шановні колеги, почнемо з виступів.

Гончаренко Олексій Олексійович, 3 хвилини. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні друзі, звертаю вашу увагу, що в пояснювальній записці до цього законопроекту зазначено: втрати держави від нелегального обігу тютюнових виробів становлять щорічно 22 мільярди гривень. Ще раз, 22 мільярди гривень — колосальні кошти! Нам треба терміново навести з цим лад, тому що ϵ куди витрачати державні кошти, найголовніше — на зарплати і додаткові виплати військовослужбовцям.

Я вітаю те, і це наша перемога, що парламент добився після того, як я вчора виступив з трибуни і сказав, якщо уряд терміново не розблокує надання виплат військовослужбовцям, а саме бойові виплати прикордонникам, нацгвардійцям і взагалі працівникам системи Міністерства внутрішніх справ України, які вони не отримали в липні за червень, якщо він не розблокує надання виплат за законом про відпустки військовослужбовцям, а там також є доплати строковикам, курсантам, обмежено придатним, виведеним поза штат, непридатним з переоглядом, виведеним поза штат, інструкторам навчальних центрів, військовикам після важких поранень, полоненим, безвісти зниклим, і Кабінет Міністрів України вчасно не вніс зміни до відповідної постанови абсолютно з незрозумілих причин... І тільки після того, як у Верховній Раді це питання було порушено, після того, як я з трибуни сказав, що буду блокувати роботу парламенту і вимагати відставки Кабінету Міністрів України за їх недбалість, нехлюйство, тому що не можна плювати на тих, хто захищає державу, тільки після цього вчора ввечері

позачергово зібрався Кабінет Міністрів для розгляду саме цього питання і нарешті його вирішив. Причому, що дуже важливо, це наша спільна перемога. За законом, співавтором якого я ϵ , доплати отримають строковики, курсанти, обмежено придатні, виведені поза штат, непридатні з переоглядом, виведені поза штат, інструктори навчальних центрів одразу за два місяці— і за червень, і за липень. Отримати вони їх мають протягом серпня, до кінця цього місяця. Продовжуємо стежити за цим, не дамо кинути наших героїв. Ми маємо максимально спрямовувати всі кошти туди.

Але сьогодні ϵ ще одне питання. Після того, як була відмінена тридцятка, звичайно, абсолютно правильно було б її повернути, що так і не вирішено, на жаль, дуже гостро стоїть питання повернення середньої зарплати тим, хто пішов мобілізованим, які сьогодні отримують набагато менше. Вимагаю розглянути мій законопроект. Працюємо на військовиків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юліє Володимирівно, ви наполягаєте на підтвердженні поправок? Тоді пізніше, бо в нас ще ϵ поправки для врахування (Шум у залі). А, буде виступ 3 хвилини, так? Добре, давайте, поки я розберуся.

Южаніна Ніна Петрівна, 3 хвилини. У вас чотири поправки для врахування чи на підтвердження? Добре, давайте спочатку виступ, 3 хвилини.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, у нас зараз є, так би мовити, можливість прийняти два рішення. Думаю, що нам треба відповідально поставитися, не з якихось політичних міркувань чи амбіцій, якоїсь кар'єри, а просто зрозуміти, що наповнення бюджету з власних надходжень і платежів, які здійснює бізнес, — це найголовніше на сьогодні. Що потрібно зробити для того, щоб побороти оцю ситуацію з нелегальним виробництвом і наявністю по всій Україні, особливо в Києві, нелегально вироблених тютюнових виробів з позначкою *Duty Free*?

Ми вже розібралися і тимчасова слідча комісія розібралася, що це не означає, що цигарки, насправді, виробляються... Тут політично закидають на якусь одну фабрику, але таких нелегальних виробництв в Україні десятки, жоден правоохоронний орган з ними не працює. Чомусь навіть присутні тут колеги з ТСК вирішили піти іншим шляхом. Тиснути на правоохоронні органи неможливо, бо вони ж у нас контролюють митницю, про це заявив міністр фінансів, повністю контролюють митницю, тоді давайте щось придумаємо, обернемося в повітрі. І це ноу-хау, яке придумали, взагалі не дає жодного позитиву, тому що заборонити продаж в автомобільних пунктах пропуску лише цигарок вітчизняного виробництва, яких туди постачається нуль... Нуль! Ось у мене офіційна довідка, яка надана митною службою. Я взяла дані за 2021, 2022, і 2023 роки. У 2022 році — 0,3 відсотка надходжень від усіх проданих цигарок у *Duty Free*, в 2023 — взагалі нуль.

Звісно, тоді, якщо говорити, що ТСК зібрала дані про те, що велику кількість цих цигарок пробивають на одну людину, що, очевидно, схема, ніхто

там не купує стільки цигарок, вони всі імпортного виробництва. Це імпортні цигарки, ввезені в Україну. І перше рішення комітету було заборонити продавати цигарки в *Duty Free*, і ввезені в Україну, і вітчизняного виробництва. Це теж невірно.

Але зараз вирішили (лобізм передусім): у пунктах пропуску продавати цигарки тільки іноземного виробництва з нормою в одні руки ми дозволимо, а вітчизняного – взагалі заборонимо, тобто ніщо.

У своїх поправках я пропоную спрямувати додатково кошти в бюджет, а це означає, нехай продають хоч вагони, але зі сплатою акцизу і податку на додану вартість у цих магазинах. І цю систему треба запустити. Саме цього стосується...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Ніно Петрівно, можете назвати поправки, які ви просите поставити на голосування для врахування, а які — для підтвердження, щоб я їх поставив. Почнемо з тих, які для врахування. Назвіть номери поправок.

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 2, якою пропонується в бюджет до кінця року...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу тільки назвати номери. У вас було 3 хвилини, щоб висловитися.

Поправка 2 – для врахування. А на підтвердження?

ЮЖАНІНА Н.П. Поправки 2, 8.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 2, 8 і далі...

ЮЖАНІНА Н.П. Зараз, ще поправка 19.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 19. Зараз я подивлюся. Поправки 2, 8 — це ваші, а поправка 19 теж ваша, так? Яка ще ваша поправка?

ЮЖАНІНА Н.П. Поправка 33.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І поправка 33. Це ті чотири ваші поправки, які ми поставимо для врахування?

ЮЖАНІНА Н.П. Так, для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але спочатку я надам слово представнику комітету. Ярославе Івановичу, позиція щодо цих поправок. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановна Ніно Петрівно, спочатку щодо суті поправки, а потім щодо суті законопроекту. Я слабо розумію, як поправка 2 може принести хоча б 1 гривню в бюджет, тому що вона про зміну назви законопроекту на одне слово. Можливо, якось іншим способом, але так ми гроші в бюджет не зберемо.

Тепер щодо суті законопроекту. Шановні колеги, поясню дуже просто. Є схема на 10 мільярдів, коли замість *Duty Free* цигарки залишаються на базарах України. Це схема декількох виробників, які її запровадили і працюють за нею. А потім ми маємо таку статистику, коли на один чек купують 30 пачок цигарок, яких ніколи не було в *Duty Free*. Давайте не будемо захищати магазини *Duty Free*, яких аж 14 штук в Україні, а ліквідуємо схему на 10 мільярдів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярославе Івановичу, я ж просив не називати людей, ну, як ви так? Ви ж досвідчений парламентарій. Доводиться давати слово для репліки. Ніно Петрівно, у вас ϵ право на репліку. Все по-чесному. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Дуже прошу колегу подивитися на цей проект закону про внесення змін до Митного кодексу України. А для того, щоб зібрати податки в бюджет, треба врахувати поправку 2, якою пропонується внести зміни до Митного і Податкового кодексів України. І до Податкового кодексу України! Більшої безграмотності, ніж щойно сказала людина з трибуни, я ще не чула. Говорить, що одне слово... Та це одне слово — ключове! Зміни до Митного кодексу України, а мені потрібні зміни до Податкового кодексу України для того, щоб зібрати 688 мільйонів до кінця року. І це ви відмовляєте армії в додаткових надходженнях.

I те, що ви говорите про якісь схеми, 10 мільярдів, це ще до вас згодом повернеться, на жаль. Але ми втрачаємо час і не даємо можливості посилювати нашу армію додатковими надходженнями. Насамперед ми мали це зробити. Тому, якщо ви не розумієтеся, то хоча б не робіть такі ляпи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішень щодо цих чотирьох поправок.

Ставлю на голосування поправку 2 авторства Южаніної та Павленка. Комітетом вона відхилена. Ніна Петрівна Южаніна наполягає на голосуванні своєї поправки для врахування. Прошу голосувати. Поправка 2.

((3a)) - 72.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 8 теж Ніни Петрівни Южаніної. Комітетом вона відхилена. Зараз, я перевірю. Там, здається, якась була... Поправка 8 авторства Южаніної та Павленка. Одну секунду, так, комітет її відхилив. Аргументи сторін ви почули. Ніна Петрівна просить поставити поправку 8 на голосування для врахування. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 52$.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 19 авторства Южаніної. Комітетом вона відхилена. Аргументи сторін ви почули. Южаніна просить поставити цю поправку на голосування для врахування. Прошу голосувати.

(3a) - 52.

Рішення не прийнято.

Поправка 33 теж авторства Ніни Петрівни Южаніної. Комітетом вона відхилена. Ніна Петрівна просить поставити цю поправку на голосування для врахування.

Ставлю на голосування поправку 33 для врахування. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 48$.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, далі у нас... (*Шум у залі*). Ніно Петрівно, у вас усе, чотири поправки ми проголосували. Усе, так? Ми ж говорили, що тільки чотири поправки. Усе (*Шум у залі*). Ні, секунду, у нас ще виступ Юлії Володимирівни, 3 хвилини, і чотири поправки (4, 5, 6, 7) на підтвердження. Ще поправка 57 Шкрум. І після цього голосуємо законопроект у цілому.

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні друзі, про що цей законопроект, думаю, ви всі розумієте. Частина виробників тютюнових виробів в Україні проводила через *Duty Free* потік безакцизних товарів. Дорогі друзі, це злочин, причому злочин очевидний.

У мене ϵ три запитання. Перше. Чому цим злочином не займалися і не займаються компетентні силові структури? Власне кажучи, якщо ϵ ухиляння від оподаткування з використанням магазинів *Duty Free*, це означа ϵ , що Бюро економічної безпеки України, я не знаю, Державне бюро розслідувань, хто там ще, податкова, всі інші зобов'язані були вже давно порушити кримінальну справу і припинити цей злочин. Він не припинений. Мені говорять: це тому, що силовики беруть хабарі. Тоді я нагадую, що в нас ϵ Національне антикорупційне бюро України, Спеціалізована антикорупційна прокуратура, Вищий антикорупційний суд, і якщо силовики там і в долі, і в справі, то притягніть їх до відповідальності. Це ж розумно буде. Ні, не притягують до відповідальності, не зупиняють обіг через *Duty Free*, тому що, дійсно, на цьому дуже багато заробляють.

Що тепер вони роблять? Вони хочуть прийняти закон, яким заборонять українським виробникам реалізовувати свої товари через $Duty\ Free$, а іноземним компаніям дозволять це робити. Ну скажіть, будь ласка, в чому тут логіка? Може хоч хтось пояснити: якщо ви не можете впоратися з потоком «чорного», безакцизного, товару через $Duty\ Free$, то змініть своїх силовиків, які беруть хабарі і є у цьому співучасниками.

Чого ви караєте тих українських виробників, які не користувалися Duty Free? А ви їх теж караєте, забороняєте їм це робити, якщо навіть у них зловживань не було. Іноземні компанії матимуть преференції, тому що їм таким законом буде дозволено торгувати через $Duty\ Free$, хоча і з обмеженнями, а українським виробникам — не дозволено.

Наша пропозиція дуже проста: не підтверджувати поправку 4, якою вводиться ця нерівність, а зробити, насправді, щось одне — або іноземним та українським виробникам заборонити торгівлю через *Duty Free*, і це буде логічно, або примусити ваших силовиків працювати, тоді українським та іноземним виробникам дайте право торгувати з обмеженнями, але, повторюю, не робіть ці різні речі. Це нелогічно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк, відповідь. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Насамперед я дякую вам особисто за те, що ви підтримали цей законопроект у першому читанні. До другого читання тією поправкою, яку ви просите поставити на підтвердження, тобто відхилити, додається ще положення про алкоголь і посилюється ця норма, стає кращою.

Коли ви кажете, що ми когось утискаємо... У мене ϵ лист від усіх виробників, які зазначають, що не заперечують, тому що від ці ϵ ї схеми страждає легальний ринок.

Стосовно правоохоронців. Повідомляю, що наша тимчасова слідча комісія передала всі матеріали Державному бюро розслідувань, Бюро економічної безпеки України, на всякий випадок Службі безпеки України і, звичайно, Національному антикорупційному бюро України.

Але, ще раз, якщо ми говоримо про текст цього законопроекту, то цією поправкою додається положення про обмеження на алкоголь (2 літри) і посилюється саме норма, яку ви зараз хочете захистити, тому я дуже раджу не збивати цю поправку, а підтвердити її і прийняти законопроект у тому вигляді, який комітет подав на розгляд залу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви почули аргументацію сторін.

Юліє Володимирівно, наполягаєте на голосуванні цих поправок, правильно? Тому поправки 4, 5, 6, 7 зараз будуть ставитися на голосування.

Підготуйтеся, будь ласка, до голосування. Це поправки, які комітетом були враховані.

Отже, поправка 4 авторства Гетманцева Данила Олександровича. Комітетом вона врахована. Юлія Володимирівна Тимошенко просить це рішення поставити на підтвердження залу.

Шановні народні депутати, будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування поправку 4 для підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 248.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 5 авторства того ж Гетманцева. Комітетом вона врахована частково. Юлія Володимирівна просить таке рішення комітету поставити на підтвердження.

Ставлю на голосування поправку 5 для підтвердження в редакції, в якій вона комітетом врахована частково. Прошу голосувати.

(3a) - 251.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою частково.

Наступна поправка 6 авторства Железняка. Комітетом вона теж врахована частково. Юлія Володимирівна Тимошенко просить поставити поправку Ярослава Івановича, яку рішенням комітету враховано частково, на голосування для підтвердження.

Ставлю на голосування поправку 6 для підтвердження в редакції, в якій вона комітетом врахована частково. Прошу голосувати.

(3a) - 252.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою частково.

I завершальна поправка 7 авторства Мазурашу. Комітетом вона врахована частково. Тимошенко просить таке рішення щодо врахування поправки частково поставити на підтвердження.

Ставлю на голосування поправку 7 для підтвердження в редакції, в якій вона комітетом врахована частково. Прошу голосувати.

(3a) - 253.

Рішення прийнято.

Шкрум, будете наполягати на голосуванні поправки?

Шановні колеги, ще одна – поправка 57, яку просить поставити на голосування Шкрум, і після цього голосуємо за законопроект у цілому. Будь ласка.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. Це поправка 57 на підтвердження, вона начебто технічна, але, насправді, важлива.

Давайте трошки підсумуємо. За час війни зросла частка нелегального обігу тютюнової продукції в Україні через так звані магазини $Duty\ Free$, більшість яких зараз не працює, тому що вони банально були розташовані в аеропортах, тобто через експорт сигарет без акцизних марок. Зараз це становить понад половину

нелегального обігу сигарет у країні. Ми мали це вирішувати півтора року тому, на початку повномасштабної агресії, і точно дуже запізнилися з таким законом.

Але що далі? Ми даємо Кабінету Міністрів України ще час – три місяці для внесення змін до своїх постанов, щоб виконати закон, навіть коли він набере чинності. Пропоную скоротити цей термін і дати уряду один місяць. Цього достатньо, Кабмін дуже давно знає про ці зміни до постанов, які треба внести.

Давайте приймемо цей законопроект, ліквідуємо нелегальний ринок сигарет і дамо Кабміну один місяць для того, щоб швидко напрацювати зміни і нарешті закрити цю лавочку, яка неприйнятна під час війни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Альоно, дивіться, я дуже прошу у майбутньому бути уважними. Цю поправку відхилено, а не враховано. А частину з відхиленими поправками ми вже пройшли. Я надам слово Ярославу Івановичу для пояснення, але не буду ставити поправку на жодні підтвердження. Ми так домовлялися. Прошу надалі дуже уважно слухати, коли ми проходимо етапність.

Будь ласка, Ярославе Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Дякую, колеги. Нічого страшного, що вона залишиться в такому вигляді. У розділі «Прикінцеві положення» законопроекту зазначається, що закон набирає чинності з 1 вересня, тому буде навіть менше ніж один місяць, як ви пропонуєте. Ліквідуємо схеми раніше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення щодо цього законопроекту.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо протидії незаконному обігу тютюнових виробів» (№ 9315) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 276.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах. Дякую.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо врегулювання окремих питань розпорядження товарами, які перебувають під митним контролем» (№ 9307).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 9307 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

(3a) - 276.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

(3a) - 242.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, одразу два — за, два — проти чи можемо без обговорення? Без обговорення? (Шум у залі).

Даниле Олександровичу, ваш зірковий вихід. Ви автор законопроекту, будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, на відміну від попередніх актів, обговорювати цей законопроєкт особливого сенсу немає, тому що на сьогодні в законодавстві є прогалина. Якщо АРМА реалізує майно, вилучене і передане йому судом на реалізацію і перебуває під митним контролем, то особа, яка придбала це майно, не може сплатити податки до бюджету за розмитнення. Виходить так, що державний бюджет взагалі не отримує цих грошей. Така ситуація у нас склалася з реалізацією аміаку і калію у 2022-2023 роках: товар був реалізований, а гроші бюджет не отримав. Ситуація абсолютно абсурдна, бо митниця юридично навіть не може спрямувати ці гроші до державного бюджету.

Тому ми розробили законопроект, погоджений з Кабінетом Міністрів, APMA, Мінфіном, митницею, норми якого у разі його прийняття дозволяють сплатити ці податки до державного бюджету. Усе дуже просто, все на користь держави, державного бюджету. Прошу підтримати законопроект зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народній депутатці Никорак Ірині Петрівні, фракція «Європейська солідарність».

НИКОРАК І.П., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ніні Южаніній. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Насправді суть проекту закону дуже хороша. Але мені хотілося б поставити запитання всій владі, монобільшості: чому так пізно? Скажіть, будь ласка, під час війни, коли шукаємо кожну копійку для наповнення бюджету (я навіть не уявляла такого), всі активи, вилучені АРМА, ввезені в Україну і щодо яких держава не отримала ніяких податків, не сплачуються новим власником. Ну, це нікуди не годиться. Дасть Бог, закінчиться війна і ви тоді ще «допроснетеся» і будете знаходити такі вузькі моменти і продавати це як свої здобутки. Але наша безвідповідальність мене просто вражає. Це перше.

Друге. А що це знову за війна у виконавчій владі? Чому APMA зараз воює з Фондом держмайна? Хто очолює APMA? Який там лад? Де реєстр вилученого, конфіскованого, майна? Немає нічого! Усе відбувається настільки хаотично і безсистемно, що ми можемо констатувати величезні втрати коштів. Але це втрати для державного бюджету, це втрати для воїнів, тоді як хтось отримує додаткову винагороду, цинічно бере її і витрачає на свої різні бізнесові речі.

Мені здається, якщо ми найближчим часом не проведемо норму, яка дозволяла б митникам під час здійснення митного контролю вимагати не лише сертифікат походження товарів, а й документи, що підтверджують весь ланцюг постачання товарів від виробника, щоб ми обов'язково припинили постачання товарів з російської федерації, на які постановою Кабінету Міністрів накладена заборона, як вимагаємо від усіх держав відповідно до санкцій, то ганьба всьому, що ми тут взагалі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Заремському Максиму Валентиновичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Сові Олександру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сова. Будь ласка.

СОВА О.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дуже важливий законопроект, тому що за реалізовані через АРМА товари не сплачуються митні платежі. Бізнес потребує розв'язання цієї проблеми.

Також ми вирішуємо питання і щодо припинення митних режимів на товари, які були вилучені митницею під час воєнного стану і передані Збройним Силам України. Прошу підтримати потрібний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Максиму Миколайовичу Хлапуку, фракція «Голос». Ви передаєте слово Ярославу Івановичу Железняку, так?

Будь ласка, Ярославе Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, насамперед хотів би подякувати за попередні два рішення, які принесуть гроші в бюджет — близько 10 мільярдів ми зберемо тільки завдяки тому, що закрили дві схеми.

Законопроект, який ми зараз розглядаємо, про третю схему. Він обговорювався і в комітеті, і на засіданнях нашої ТСК. Наприклад, є арештовані аміак «Тольяттіазот» та калій «Белкалій», які під час війни продавали без сплати будь-яких митних платежів. Те, що продавали на окремій платформі, на яку не можна зайти зі звичайного браузера, бо потрібно знати ці налаштування, — це окрема справа в НАБУ, яка, думаю, традиційно завершиться черговим кримінальним судом стосовно конкретного керівника АРМА. Даним проектом закону на майбутнє ми не даємо можливості знову вкрасти в держави те, що має піти в бюджет. У даному випадку кейс про калій і аміак становить близько 560 мільйонів гривень, які на конкретній закупівлі, тобто на продажі, вкрали в минулому році в нашого Агентства з розшуку та менеджменту активів.

Законопроект достатньо технічний, говорить про те що, якщо щось було арештовано в режимі транзиту і продається, за це мають сплачуватися митні платежі, як і за будь-який товар, який завозиться на митну територію України.

Отже, ще раз, законопроект технічний, дуже простий, думаю, буде підтверджений достатньо гучними справами наших антикорупційних органів, необхідний, щоб хоча б у майбутньому чергова нарада в одній урядовій будівлі не прийшла до того, що знову вкрадуть у APMA 500 мільйонів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич, і після цього голосуємо. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане Голово. Безумовно, дана прогалина в законодавстві має бути врегульована. Під час доопрацювання до другого читання мають бути враховані всі зауваження ГНЕУ.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо врегулювання окремих питань розпорядження товарами, які перебувають під митним контролем»

(№ 9307) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 259.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення діяльності в галузі державної авіації України» (№ 9379) ми домовилися прийняти без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

((3a)) - 232.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення діяльності в галузі державної авіації України» (№ 9379) за основу. Прошу голосувати.

(3a) - 226.

Рішення прийнято.

Що робить один «животворящій» голос.

Покажіть по фракціях і групах.

Ідемо далі. Шановні колеги, наступний проект Закону «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій» (№ 0201).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

((3a)) - 231.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Федір Володимирович Веніславський. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Шановний пане Голово, шановні колеги, будьякі міжнародні угоди, підписані з російською федерацією, як свідчить історія, не варті й паперу, на якому написані.

3 2014 року, коли російська федерація незаконно окупувала — зробила спробу анексії Автономної Республіки Крим, окремих районів Луганської і Донецької областей, з 24 лютого 2022 року, коли російська федерація розв'язала повномасштабну війну проти України і нищить українське майно,

українські підприємства на тимчасово окупованих територіях, демонтує і вивозить за межі України українську власність (на цьому ґрунтується навіть спеціалізований бізнес окремих ділків з російської федерації), говорити про необхідність захисту інвестицій, про необхідність дотримання якихось міжнародних зобов'язань, які брала на себе наша держава у відносинах з російською федерацією, особливо після тих її зухвалих терористичних дій, немає жодних підстав.

Тому, безперечно, необхідно розривати, припиняти дію, іншим чином денонсувати всі міжнародні угоди, які російська федерація порушила самим фактом неспровокованої агресії, яку вона розв'язала проти України в 2014 році і розширила в 2022 році.

Думаю, сумнівів у тому, як голосувати за цю законодавчу ініціативу, ні в кого немає. Я переконаний, фракція політичної партії «Слуга народу» підтримує цей законопроект. Закликаю всіх так само його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово, прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, сподіваюся, у вас ϵ час читати медіа, де ще не повністю все закрила цензура, і знаєте, що в той час, коли парламент розглядає важливі законопроєкти, в тому числі ратифікацію про заборону будьяких проєктів, взаємні інвестиції з російською федерацією, Україна торгує титановою сировиною з російською федерацією. Це під час війни! І коли ДБР, прокуратура, СБУ «кошмарять» опозицію, «кошмарять» незалежний телеканал «Прямий», з'ясовується, ϵ фірми і фірмочки, які через треті особи продають титанову сировину російській федерації через Крим. Сподіваюся, в цьому залі ще ϵ люди, які усвідомлюють, що титанова сировина використовується, в тому числі у виробництві товарів подвійного користування і зброї.

Тому прошу вважати мій виступ запитом до Служби безпеки України, інших правоохоронних органів з вимогою притягнути до відповідальності всіх цих хитрунів, які й досі продовжують торгувати на крові з російською федерацією, продовжують вести бізнес з росією і з окупованими територіями. Скільки ще цих зрадників і колаборантів знаходиться в Україні, коли вони всі будуть покарані?

А тепер ще раз хочу повернутися до такого. Є заборонена партія. Представники забороненої партії у нас сьогодні очолюють комітети, в тому числі Комітет з питань свободи слова. У вас немає свободи слова, ви взагалі збираєтеся

ліквідувати сьогодні цей комітет, об'єднавши його, вперше в українському парламенті, з Комітетом з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин. Ще чотири роки тому голова цього комітету, в день інавгурації Зеленського, подав до ДБР заяви про те, що Порошенко державний зрадник, як Верховний Головнокомандувач смів дати наказ про звільнення українських Донецька і Луганська. Також він проводив наративи, що це Україна воює з Україною, що це Київ бомбить Донбас. Вам це класно, тому що це ваші партнери по залу, тому що сьогодні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Думаю, питання всебічно обговорено і треба визначатися. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Григорій Миколайович Немиря, фракція «Батьківщина». Перепрошую, Григорій Михайлович Немиря. Будь ласка.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово, знаю, про що ви зараз думаєте. Хочу сказати, я вже втретє з цієї трибуни кажу про одне й те саме. Сподіваюся, шановні колеги і пане Голово, цього разу Кабінет Міністрів нарешті відреагує на ганебну ситуацію, яка продовжує існувати. Уже майже півтора року йде війна. Станом на сьогодні, я це стверджую, за офіційними даними Міністерства закордонних справ України, залишаються діючими понад 300 (!) двосторонніх договорів, угод між Україною і російською федерацією. Судячи зі статистики, в місяць Верховна Рада денонсує таких чотири-п'ять договорів. Якщо залишиться такий темп, Україні для виходу з усіх договорів знадобиться більше п'яти років. Чи не ганьба це?

Виступав шановний колега з фракції «Слуга народу», який закликав всіх підтримати цю ратифікацію, і висловлював обурення, чому ще залишаються діючими угоди з країною-агресором про підтримку взаємних інвестицій, про розвідувальну діяльність, про обмін інформацією в чутливих галузях. У мене запитання: що потрібно для того, щоб нарешті раз і назавжди обрубати кінці, які пов'язують нашу країну з країною-агресором?

Пане Голово, я ще раз наполегливо закликаю вас звернутися до Кабінету Міністрів, щоб вирішити це питання раз і назавжди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Григорію Михайловичу, я одразу відповім вам. Я написав листа ще до того часу, і буквально декілька днів тому я отримав відповідь від Кабінету Міністрів з переліком цих міжнародних актів, які є між нашими країнами. Учора я звернувся до Кабінету Міністрів з новим листом з проханням, враховуючи цей перелік, внести на розгляд Верховної Ради законопроект про денонсацію всіх цих угод. Дуже сподіваюся, що на наступному пленарному засіданні ми разом з превеликим задоволенням проголосуємо комплексно весь цей перелік — дерашизацію відносин України. Так що подивимося. Але, я ще раз кажу, ви запитали, що я зробив, я вам доповів як Голова Верховної Ради України. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій» (№ 0201) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 274.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво в галузі карантину рослин» (№ 0210).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

(3a) - 247.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, а можемо без обговорення? (Шум у залі). Добре, тоді два — за, два... Ну, не можуть люди без обговорення. Це парламент, і це природно. Будь ласка, два — за, два — проти.

Яременко Богдан Васильович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ЯРЕМЕНКО Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, очевидне питання. Думаю, ми всі не проти карантину для росії, коли вони відлежаться добре в землі. Давайте проголосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тимошенко Юлія Володимирівна, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

Немиря Григорій Михайлович. Будь ласка.

НЕМИРЯ Г.М. Шановні колеги, я дуже дякую, що Голова Верховної Ради поінформував про ганебну ситуацію, яка все ще не вирішена щодо комплексної денонсації двосторонніх угод і договорів з російською федерацією. Сподіваюся, тут має діяти принцип: довіряй, але перевіряй. Дійсно, як і було сказано, на наступному пленарному засіданні ми нарешті вирішимо це питання. Але хочу нагадати, що залишаються діючими ще понад 200 угод і договорів в рамках СНД і понад 100 двосторонніх угод і договорів між Україною і білоруссю.

Тому в мене запитання до пана Голови: чи стосувалося це звернення і діючих угод в рамках СНД, яких понад 200, та угод з білоруссю, яких понад 100? Буду вдячний за відповідь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Питання комплексне, яке стосувалося всіх угод, де стороною ϵ російська федерація. Думаю, щодо білорусі ми вирішимо це питання набагато швидше, тому що їх на порядок менше. Дякую.

Ідемо далі. Южаніна Ніна Петрівна, і після цього, колеги, перейдемо до голосування.

ЮЖАНІНА Н.П. Прошу передати слово Володимиру В'ятровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Михайлович В'ятрович. Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Добрий день, шановні колеги! Також втішений почути від пана Голови про скасування, врешті-решт, дивної традиції раз в місяць ухвалювати рішення про припинення угод з російською федерацією. Сподіваюся, справді зробимо це одним рішенням раз і назавжди.

Дана конкретна угода стосується співробітництва з російською федерацією в галузі карантину рослин. Очевидно, що ми будемо підтримувати припинення цього співробітництва і будь-які угоди, які говорять про співпрацю з російською федерацією. Але треба розуміти, що нам потрібен карантин проти російської федерації ще в одній, дуже важливій, площині — духовній. Нам потрібен карантин проти впливів російської православної церкви в Україні. Я з великим обуренням сприймаю те, що вже понад півроку, від грудня минулого року, в порядок денний пленарного засідання не включаються питання, які передбачають припинення в Україні діяльності російської православної церкви.

Ми з вами ϵ свідками того, як правоохоронні органи, спецслужби України викривають один за одним факти колаборації представників цієї церкви з російською федерацією. Але разом з тим ми з вами ϵ свідками того, як деякі з затриманих виходять на волю і знову продовжують свою діяльність. Ми з вами ϵ свідками того, як органи місцевого самоврядування ухвалюють рішення про припинення оренди землі чи приміщення для цієї церкви, ухвалюють рішення про заборону її діяльності на території тих чи інших областей, але ми прекрасно

розуміємо, що цього недостатньо, що єдиним рішенням в цьому питанні має бути ухвалення відповідного закону. Наразі є два законопроекти: урядовий — більш м'який і депутатський — більш жорсткий, де я є одним із його співавторів. Вимагаємо включення до порядку денного тих законопроектів, які, врешті-решт, поставлять крапку в існуванні російської православної церкви в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми обговорили законопроект № 0210. Переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво в галузі карантину рослин» (№ 0210) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати. «За» — 268.

Рішення прийнято.

Мотовиловець – з процедури. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово, прошу поставити на голосування пропозицію про виключення з порядку денного таких законопроєктів: N0.9318, N0.5492, N0.8395, N0.6119, N0.9453, N0.7629, N0.9482...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стоп! Зупиніться (Сміх у залі).

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Вибачте, № 9453 крайній, щоб потім перейти до розгляду блокуючих проектів постанов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одну секундочку, я просто уточню пропозицію нашого колеги, який розігнався з цим усім.

Тобто ви пропонуєте змінити черговість розгляду питань порядку денного, а саме зняти з розгляду законопроєкти: № 9318, № 5492, № 8395, № 6119, № 9453, і далі рухатися відповідно до порядку денного. Я правильно зрозумів?

Артур Володимирович Герасимов також з процедури щодо цього питання. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Руслане

Олексійовичу, шановні колеги, ну, майте совість. Парламент вже мав перейти на нормальний режим роботи, коли ми два тижні працюємо, два тижні — перерва для роботи з виборцями, після того знову два тижні працюємо, і так щомісяця. У вас постійні канікули, працюємо по два-три дні в два тижні. Зараз знову, коли засідання має бути, як мінімум, до 14 години, а можна і більше, ви пропонуєте зняти проекти з порядку денного, щоб раніше закінчити засідання і піти їсти, відпочивати і таке інше. Ми вимагаємо продовжити засідання, не підтримувати зняття законопроектів з розгляду. Ми підтримуємо більшість із них і хочемо, щоб вони сьогодні були прийняті. На це чекають люди.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спочатку я все-таки поставлю пропозицію нашого колеги.

Ставлю на голосування пропозицію Андрія Вікторовича Мотовиловця щодо зміни черговості розгляду законопроєктів. Прошу голосувати.

(3a) - 215.

Рішення не прийнято.

Отже, працюємо так, як і планували.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо покращення керованості та адміністрування соціальної підтримки сімей та демографічної політики» (№ 9318).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

(3a) - 221.

Рішення не прийнято.

Законопроект не включений до порядку денного сесії.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до статті 110 та 111 Сімейного кодексу України» (№ 5492).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

(3a) - 196.

Рішення прийнято.

Потенціал завжди ϵ , просто треба себе змусити до нього.

Два — за, два — проти, так? Прошу записатися на виступи в обговоренні: два — за, два — проти.

Андрій Михайлович Герус, «Слуга народу». Будь ласка.

ГЕРУС А.М. Прошу передати слово Дирдіну Максиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Євгенович Дирдін. Будь ласка.

ДИРДІН М.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Колеги, сьогодні ми розглядаємо в першому читанні зазначений законопроект. Хочу звернути вашу увагу на певні моменти.

Законопроектом пропонується скасувати частини другу, третю, четверту статті 110 Сімейного кодексу, а саме: скасувати заборону на розірвання шлюбу під час вагітності та протягом одного року після народження дитини. Я вважаю це передчасним моментом і ганебним кроком, який спрямований не на покращення прав насамперед жінки, а на погіршення.

Звертаюся до профільного комітету з цього питання. Розумію, що ϵ необхідність в уточненні певних позицій статті 111 Сімейного кодексу. Але якщо профільний комітет залишить статтю 110 в редакції першого читання, я виступатиму проти цього законопроекту, зокрема щодо скасування норм статті 110.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ятрович Володимир Михайлович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Прошу передати слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Знаєте, колеги, я хотіла б не чути в залі оцього заклику до рабства жінок, терпіння, будь-якого знущання чи будь-якого насильства під час вагітності або допоки дитині не виповниться рік, не мати можливості розлучитися з чоловіком, щоб захистити свої права і права своєї дитини, мусити терпіти. Це просто неприпустимо. Думаю, ми вже виросли з імперських часів.

Ми всі зацікавлені в тому, щоб у нас збільшувалася кількість щасливих родин, щоб діти росли в повноцінних сім'ях. Але якщо хтось потерпає від домашнього насильства або проблем у сім'ї, її члени мають визначатися щодо цього самостійно, не повинно бути державної законодавчої заборони на розлучення, бо це просто нагадує середньовіччя.

Тому, колеги, я закликаю всіх підтримати цей законопроект у першому читанні. Якщо є якісь нюанси, які ми як співавтори недопрацювали, будемо готові відпрацювати їх конструктивно, щоб все-таки дати можливість і жінкам,

і чоловікам самостійно визначатися щодо захисту прав дитини, щодо їхнього сімейного життя.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Арешонков Володимир Юрійович, група «Довіра». Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановні колеги, безперечно законопроект дуже важливий, стосується глибокої теми: українська сім'я, шлюбні відносини, права і обов'язки членів родини в шлюбі, поза шлюбом. Тому потрібно дуже уважно підходити до тих норм, які тут розглядаються. Хочу відзначити, що за статистикою за всіх гендерних, так би мовити, підходів і прав рівності в умовах шлюбу і сім'ї доволі значна кількість випадків насилля в сім'ї і стосовно членів родини відбувається саме по відношенню до жінок. Депутатська група «Довіра» повністю солідарна з колегою, яка щойно виступала, погоджуємося з тими визначеннями, які були дані, і з тим розумінням ситуації. Ті норми, які стосуються питань розірвання шлюбу під час вагітності, рік після того, потрібно врегульовувати саме в той спосіб, як пропонується законопроектом.

Тому ми будемо підтримувати даний законопроект. Давайте будемо робити все для того, щоб українські сім'ї, члени родини (чоловік, жінка, діти) перебували в умовах гармонії і не було випадків проявів насилля по відношенню один до одного.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк, фракція «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Ситуація: за суровим наполяганням колеги Коваль прошу передати слово Інні Совсун.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна. Будь ласка.

СОВСУН І.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Я розумію, що Ярославу Івановичу було б дуже незручно зараз виступати з приводу цього законопроекту. Тому я виступатиму і від фракції, і як співавторка.

Дико в XXI столітті чути в парламенті європейської країни слова про те, що необхідно в абсолютно патріархальний спосіб захищати жінок, продовжувати це робити, примушуючи їх бути в шлюбі, розуміючи, що вони не кохають своїх чоловіків. Звичайно, треба підтримувати цей законопроект, тому що не є роботою парламенту примушувати людей перебувати в стосунках, в яких вони не хочуть перебувати.

Так само я хочу сказати, що абсолютною дикістю для парламенту ϵ , в принципі, вказувати людям, кого кохати, а кого не кохати, кого правильно кохати, а кого неправильно кохати. Я дуже сподіваюся, що, окрім цього законопроекту, парламент також підтрима ϵ законопроект про цивільні партнерства, тому що це вже на сьогодні ϵ вимогою Європейського суду з прав людини, який вказав, що відсутність цього законодавства в Україні ϵ порушенням Європейської конвенції з прав людини.

Так само я дуже сподіваюся, що зрештою в парламенту дійдуть руки до того, аби почати реалізовувати Стамбульську конвенцію. Друзі, ми більше року тому ратифікували Стамбульську конвенцію після 10 років намагань це зробити. Але, на превеликий жаль, більшість законопроектів, спрямованих на реалізацію Стамбульської конвенції, зараз не розглядаються. Я дуже сподіваюся, що профільний Комітет з питань правоохоронної діяльності зрештою дійде до їх розгляду. Це законопроект № 8329 колеги Галини Михайлюк і законопроект № 9093, автором якого ϵ я. Нам треба зробити захист від домашнього насильства реальним, а не через примус і заборону розлучення, для тих, хто давно зрозумів, що вони не хочуть бути в цих стосунках.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович. Будь ласка. Після цього – голосуємо.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний пане Голово, шановні колеги, послухавши дискусію, хочу висловити своє бачення щодо можливості розлучення під час вагітності та першого року після вагітності. Така ініціатива, на моє тверде переконання, може бути виключно з боку вагітної дружини і виключно якщо це її щире бажання в перший рік виховання малечі, а чоловіки мають ці два роки або рік і дев'ять місяців чекати і допомагати. Це і по-людськи, і по-чоловічому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 110 та 111 Сімейного кодексу України» (№ 5492) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати. «За» — 232.

Рішення прийнято.

Ідемо далі. Наступний законопроект № 83... (Шум у залі). Що таке? Що сталося, Ярославе Івановичу?

Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Є конструктивна пропозиція, яку я перекладу з мови Мотовиловця на людську. Давайте зараз перейдемо до розгляду блокуючих проектів постанов. Тобто пропонується змінити черговість розгляду питань великого порядку денного нашого пленарного засідання (Оплески).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є пропозиція змінити черговість розгляду питань порядку денного і перейти зараз до розгляду проектів постанов: № 7629-П, № 4482-П, № 5125-П, № 7588-П, № 7588-П1, № 7588-П2, № 7588-П3, № 9311-1-д-П? Я правильно сформулював вашу пропозицію?

Ставлю на голосування пропозицію Ярослава Железняка. Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 240.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги. Бачите, як інколи треба просто правильно сказати людською мовою, і народ тоді розуміє.

Дякую, Ярославе Івановичу, за ваше правильне розуміння.

Переходимо до розгляду проекту Постанови «Щодо скасування рішення Верховної Ради України від 14.07.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому як закону України проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності в сфері колективно-договірної діяльності» (реєстр. № 7629 від 02.08.2021 р.)» (№ 7629-П).

Шановні колеги, розгляд автоматично відбувається за скороченою процедурою. Можемо одразу два — за, два — проти чи будете доповідати? Доповідач буде?

Запрошую на трибуну доповідача — народного депутата України Михайла Яковича Волинця.

Будь ласка, Михайле Яковичу.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Шановні українці! Фракція «Батьківщина» намагається зупинити ще одну авантюру, яка спрямована проти людей найманої праці. Що було проголосовано 14 липня цього року в залі парламенту?

Передбачено позбавити людей найманої праці колективного захисту на право заключення колективних договорів і угод. Парламент підігрує роботодавцю, створює для нього вигідні правила. Наприклад, на підприємстві, де працює 500 робітників, роботодавець скорочує їх чисельність до 100 (в п'ять разів), а потім умовно ділить їх на чотири групи і за це відповідно до прийнятого закону не нестиме ніякої адміністративної відповідальності, якщо не виконуватиме норм чинного закону, порушуватиме конвенції Міжнародної організації праці: «Про застосування принципів права на організацію і на ведення колективних переговорів» № 98 і «Про свободу асоціації та захист права на організацію» № 87, а саме не заключатиме на підприємстві колективні договори. Це не наближення до Європейського Союзу, навпаки, це робиться для того, щоб Україна не була прийнята до складу Європейського Союзу. Це обман. Але найголовніше, сьогодні в Україні люди найманої праці не захищені, не відчувають, що про них турбується влада, парламент.

Фракція «Батьківщина» закликає блокувати законопроект, прийнятий у другому читанні, і більше таких авантюр не проводити в парламенті. Ми зупинили ще одну величезну авантюру, коли пропонувалося в іншому законопроекті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кальченко Сергій Віталійович. З місця, будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє, шановні народні депутати! Регламентний комітет розглянув проект постанови № 7629-П і рекомендує Верховній Раді визначатися шляхом голосування щодо його прийняття або відхилення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Южаніна Ніна Петрівна, «Європейська солідарність».

ЮЖАНІНА Н.П. Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Шановні друзі, зараз ми розглядаємо блокуючий проект постанови, зареєстрований 2 серпня, вибачте, в липні, після прийняття відповідного закону. У мене просте питання: а коли буде розгляд блокуючого проекту постанови депутата Цабаля, зареєстрованого у квітні? Липневі блокуючі проекти постанов розглядаємо, а квітневі — ні. А де

Регламент Верховної Ради України? Фактично ми створили такий *perpetuum mobile*, а в даному випадку внесенням блокуючих проектів постанов — це *по mobile* — таке, знаєте, вічне гальмо, яким можна заблокувати будь-який закон. Мова йде про закон щодо повернення «тридцятки» поліцейським, рятувальникам, нацгвардійцям — всім військовослужбовцям незалежно від того, де вони знаходяться. Проект постанови пана Цабаля так і лежить у Верховній Раді України і продовжує блокувати це питання. Це нечесно. Чому ми вже перейшли до розгляду липневих блокуючих проектів постанов і забули про один квітневий блокуючий проект постанови. Це ганьба! Це порушення Регламенту!

Я прошу керівництво Верховної Ради України рухатися відповідно до Регламенту: внести на розгляд Верховної Ради блокуючий проект постанови пана Цабаля, визначитися щодо нього і таким чином вирішити питання щодо дії закону. Сотні тисяч наших військовослужбовців чекають на справедливе рішення. Дуже важливо виконувати Регламент Верховної Ради України, а не робити з нього прикриття для чогось.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Швачко Антон Олексійович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ШВАЧКО А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, прошу переходити до голосування, щоб розблокувати важливий закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шуфрич Нестор Іванович, «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане Голово. Я, безумовно, з повагою ставлюся до права народних депутатів України ініціювати відповідні проекти постанов, але, на жаль, це більше виглядає як певний піар, а не бажання конструктивно працювати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Щодо скасування рішення Верховної Ради України від 14.07.2023 року про прийняття у другому читанні та в цілому як закону України проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності в сфері колективно-договірної

діяльності» (реєстр. № 7629 від 02.08.2021 р.)» (№ 7629-П) в цілому. Прошу голосувати.

(3a) - 36.

Рішення не прийнято.

Дякую, колеги.

Наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування діяльності відокремлених підрозділів юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави» (р. № 4482 від 10.12.2020)» (№ 4482-П).

Відповідно до Регламенту це питання розглядається за скороченою процедурою.

Шановні колеги, тут без доповіді автора, одразу два – за, два – проти. Прошу записатися.

Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово, прошу передати слово пану Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Я продовжую нагадувати вам, цей блокуючий проект постанови був зареєстрований у липні, і для того щоб розблокувати закон вже внесений на розгляд Верховної Ради. У мене просте питання: де блокуючий проект постанови пана Цабаля, зареєстрований у квітні, який заблокував повернення «тридцятки» всім? Нагадую, Президент сказав, що «тридцятка» буде, допоки не закінчиться війна. Вийшло інакше: війна не закінчилася, а «тридцятка» закінчилася. І це все прикривається блокуючими постановами. Це неправильно і нечесно. Крім того, фактично це руйнує парламентаризм, тому що так завтра можна будь-якою постановою заблокувати будь-який закон. Це не те, про що йдеться в Регламенті Верховної Ради, норми якого дають можливість ініціювати блокуючі постанови.

Давайте припиняти це, давайте повертатися в регламентне русло, давайте вирішувати питання по суті — повернення доплат всім нашим військовослужбовцям. Бо сьогодні знову звучать якісь обіцянки, які насправді не є реальними, і багато хто не розуміє рішення, яке прийняв учора Кабінет Міністрів. Люди думають, що це розблокована «тридцятка» всім. Це неправда, вони її не отримають. Для людей це буде черговим величезним знущанням і розчаруванням. І це ті люди, які сьогодні нас захищають. Треба припинити

це робити! Входимо в законодавче русло, вносимо на розгляд проект постанови Цабаля, і це буде першим важливим кроком.

Тож я звертаюся до керівництва Верховної Ради з проханням зробити це. Давайте повертатися в законне русло, давайте працювати на військових.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович, група «Платформа за життя та мир».

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане Голово. Я ще раз підкреслюю свою повагу до моїх колег народних депутатів, які користуються своїми регламентними правами, але треба поважати і час, і право тих народних депутатів України, які вже визначилися щодо цього закону. Жодний проект постанови не набере сьогодні необхідної кількості голосів, щоб скасувати попередні голосування. Це лише затягування часу, а під час війни ми могли б розглядати набагато актуальніші питання. Пропоную наступні проекти постанов розглядати без обговорення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування діяльності відокремлених підрозділів юридичної особи, утвореної відповідно до законодавства іноземної держави» (р. № 4482 від 10.12.2020)» (№ 4482-П) в цілому. Прошу голосувати.

(3a) - 31.

Рішення не прийнято.

Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про кредитні спілки» (р. № 5125 від 31.01.2023)» (№ 5125-П).

Автор виступатиме? Будь ласка, Юліє Володимирівно, 2 хвилини.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Дорогі друзі, чесно кажучи, вже не хочеться повторювати, що ця Верховна Рада перетворилася просто на зборище заробітчан. Щодня ми бачимо певні кримінальні події, коли депутати, в тому числі від більшості, беруть хабарі за прийняті рішення. Верховна Рада цього скликання під час війни абсолютно не розглядає важливих законопроектів, потрібних людям: про збільшення фінансування на лікування поранених, про фінансування на створення реабілітаційних центрів, про те, щоб під час війни

платити людям достойну пенсію, та багато чого не розглядається. Але був розглянутий проект Закону «Про кредитні спілки» (№ 5125). Це під час війни у людей забрати останні гроші. По суті, це створення нових МММ, тому що законопроектом передбачається, що кредитні спілки без будь-яких гарантій для людей, збиратимуть з них гроші, обіцяючи їм космічні відсотки, потім витрачатимуть їх на свої потреби. І це під час війни прийнято парламентом. Тобто в законопроекті, який ініціювали «слуги народу», пропонується забирати у людей шляхом обману останні копійки.

Дорогі друзі, прошу зараз... Так, зал пустий, народ не бачить, що в цьому залі майже нікого немає. Тут залишилося, максимум, 100 людей, тому, безумовно, зараз не набереться голосів. Їм плювати на те, що у вас через МММ, через кредитні спілки забиратимуть останні гроші. Але тих, хто ϵ в залі, прошу проголосувати за проект постанови.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України КОРНІЄНКО О.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. € ті, які бажають обговорити це питання? Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Тимошенко Юлія Володимирівна, «Батьківщина».

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я хочу продовжити свій виступ і звернутися до цього напівпорожнього залу, до депутатів, які ще тут залишилися.

Дорогі колеги, якщо ви зараз не проголосуєте за скасування рішення про прийняття проекту Закону «Про кредитні спілки» (№ 5125), з його введенням в дію після підписання Президентом України в країні будуть створені тисячі так званих кредитних спілок, які утворюються дуже просто. Їм не треба статутних капіталів, не треба доведення якоїсь там здатності вести бізнес, просто будуть тисячі і тисячі цих шахраїв, які через рекламу, яка крутитиметься, можливо, в єдиному телемарафоні, розповідатимуть людям, щоб вони віддавали свої гроші, їм нараховуватимуть якісь неймовірні відсотки і вони стануть мільйонерами, а під цей шумок у людей витягнуть з кишень гроші. Я прошу не відкривати цю скриньку Пандори, не давати можливості авантюристам, шахраям, крадіям зараз, під час війни, відкривати кредитні спілки і забирати у людей останні копійки. Щоб не допустити реалізації цього закону, який був прийнятий під час війни, треба зараз проголосувати за скасування його прийняття. Дуже прошу проголосувати.

Мені дуже дивно, що такі законопроекти взагалі потрапляють до порядку денного, що вони обговорюються, проходять комітети. Це говорить лише про одне, що більшість у парламенті, її комітети, керівники цих комітетів пронизані корупцією, незаконним лобізмом і дією проти інтересів держави, інтересів людей. Проголосуйте за скасування рішення про прийняття законопроекту № 5125 про МММ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів.

Ірина Володимирівна Геращенко, «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. «Європейська солідарність» голосуватиме за цей проект постанови, тому що абсолютно очевидно, що під шумок воєнного стану в цьому сесійному залі проводиться стільки корупційних, лобістських законів, про які соромно говорити з солдатами.

Ви знаєте, дуже цікаво, чому зараз тут немає чоловіка, який ще 21 лютого 2022 року розповідав, що всі ініціативи «Європейської солідарності» про допомогу армії – це популізм. Де він зараз дівся?

Я хочу сказати, що ми будемо подавати проект блокуючої постанови на законопроект про так звані «інвестняні», яким сьогодні видаються преференції депутатам, які сидять у цьому залі, щоб вони виготовляли певну високорентабельну продукцію і не сплачували за це мито, яке як податок має йти на Збройні Сили України.

Чому цей весь лобізм відбувається в сесійному залі? Абсолютно очевидно, тому що тут збігаються тільки тоді, коли голосуються законопроекти, на яких можна, знаєте, щось «слугам» заробити.

Зверніть увагу, зараз депутати «Європейської солідарності» знаходяться на суді, де захищають честь офіцера Романа Червінського, того, хто розкрив таємні оборудки Офісу Президента стосовно вагнерівців, яких просто випустили і вони потім приїхали в Україну вбивати українців. Червінського не можна під заставу випустити, а «Пашу-Мерседеса», будь ласка, сьогодні випустили із СІЗО і він вже вдома. Абсолютна ганьба!

Ми вимагаємо, щоб парламент і завтра працював. Прошу поставити на голосування пропозицію «Європейської солідарності» про те, щоб всі законопроекти, які не будуть розглянуті сьогодні, парламент розглянув їх у пленарному режимі завтра, в п'ятницю.

Дорогі виборці, зверніть увагу на зал. Де «слуги», де нові обличчя, які обіцяли вам з ранку до вечора...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Задорожній Микола Миколайович, «Слуга народу».

ЗАДОРОЖНІЙ М.М. Шановні колеги, думаю, за цей блокуючий проект постанови не потрібно голосувати, оскільки зал вже визначився. А стосовно звинувачень у різних корупційних діяннях, то, дійсно, є ганебними ті вчинки, які ми бачили останнім часом у засобах масової інформації, а ще ганебніше чути від тих, які досить довгий час були при владі і самі плодили корупцію, розповіді про якусь корупцію і боротьбу з нею.

Дякую за увагу. Голосуємо проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич, «Платформа за життя та мир». Немає? О'кей.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане головуючий. Висловлюючи максимальну повагу до автора відповідного проекту постанови, ще раз звертаю увагу на те, в який час і за яких обставин ми це робимо. Прошу берегти час для прийняття більш важливих рішень, тим паче, ще раз підкреслюю, жоден проект постанови сьогодні не пройде.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу. Камера не змогла вас знайти. Ви заховалися (*Шум у залі*). Нехай і не знаходить, так? Добре.

Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про кредитні спілки» (р. № 5125 від 31.01.2023)» (№ 5125-П) в цілому. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 32$.

Рішення не прийнято.

Переходимо до наступного... (Шум у залі).

Ірина Володимирівна Геращенко – з процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякуємо. Ви знаєте, в цьому залі дійсно є декілька політиків, які мали честь обиратися до парламенту кілька скликань і бути як у владі, так і в опозиції, на відміну від «одноразових» депутатів, які, знаєте, за чотири роки так втомилися, що й зараз їх немає в сесійному залі. Я як депутатка, яка була і у владі, і в опозиції, не прогулюю пленарні засідання на відміну від колег по залу. «Європейська солідарність» зараз на суді, на розгляді справи стосовно Червінського, а де «слуги»? Де «слуги»?

«Європейська солідарність» вимагає поставити зараз на голосування пропозицію про те, щоб всі законопроекти, які не будуть розглянуті сьогодні на пленарному засіданні, а також законопроекти про заборону московського патріархату, проект постанови про відкликання Шуфрича з посади голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та дуже важливий законопроект про бомбосховища, бо з цим є проблеми, парламент розглянув завтра.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до наступного питання (Шум у залі).

Ірино Володимирівно, підготуйте, будь ласка, пропозицію з зазначенням номерів та назв законопроектів, і на наступному пленарному засіданні ми повернемося до цього.

Наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» (№ 7588 від 25.07.2022)» (№ 7588-П).

Від авторів має виступати Рудик Сергій Ярославович. Він присутній? Я не бачу.

Тоді прохання записатися на виступи: два – за, два – проти.

Павлюк Максим Васильович, «Слуга народу».

ПАВЛЮК М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, закликаю не підтримувати даного проекту постанови та перейти до голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе, «Європейська солідарність». Олексій Гончаренко. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні друзі, я не знаю, чи бачать нас глядачі, бо пленарне засідання Верховної Ради України з невідомих причин транслюється по ночах. Не знаю, чи нас прирівняли до фільмів для дорослих, чи до фільму жахів або це нью-йоркський прайм-тайм, тому що, може, в Америці комусь цікаве наше засідання, але очевидно, що національному марафону не цікаво, щоб люди, українці, дізналися про роботу Верховної Ради. Але, в принципі, можна зрозуміти, чому? Якби люди зараз подивилися, то вони побачили б, що в сесійному залі залишилося, може, 50 депутатів (до речі, зараз у нас серпень, а пленарний день який? Другий, так?), у всіх інших, ну, немає сил, немає бажання. Хтось збирає пакети грошей за землі Національної академії аграрних наук, як наші колеги безпосередньо з монобільшості, один із них зараз, я так розумію, в СІЗО, інші колеги купляють собі чергову нерухомість на Кіпрі чи у Відні, щоб потім туди поїхати і слати нам звідти заяви після того, як про це всі дізналися, або є якісь інші, надзвичайно важливі, справи, які не терплять.

А в цей час у Верховній Раді продовжують лежати законопроекти: про демобілізацію військових після 18 місяців служби — не розглядається взагалі; щодо врегулювання питання виплат середнього заробітку працівникам, призваним на військову службу, — не розглядається взагалі; про звільнення з військової служби у воєнний час військовослужбовців, які визнані тимчасово непридатними або обмежено придатними до військової служби, які вже віддали своє здоров'я за Україну, — не розглядається взагалі. Це все мої законопроекти.

Також законопроект про звільнення інвалідів І і ІІ груп. Ми тримаємо в лавах ЗСУ інвалідів І, ІІ груп, не даємо їм можливості звільнитися! І лише 50 народних депутатів мають сили працювати четверту годину...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Шуфрич Нестор Іванович, «Платформа за життя та мир».

ШУФРИЧ Н.І. Шановні колеги, близько години ми втратимо на розгляді цих проектів постанов, які набирають нікчемну кількість голосів не тому, що тут немає народних депутатів, а тому, що вони зараз не на часі, і через це не можемо розглядати, дійсно, дуже важливі законопроекти. А цю годину дехто використовує для дешевого піару і зведення особистих рахунків. Прошу визначатися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» (№ 7588 від 25.07.2022)» (№ 7588-П) в цілому. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 25$.

Рішення не прийнято.

Артур Володимирович Герасимов – з процедури. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Олександре Сергійовичу! Шановні колеги! Прошу поставити на голосування сесійної зали пропозицію про те, щоб завтра зібратися Верховній Раді на пленарне засідання і проголосувати законопроекти профільного Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів № 8395, № 6119, № 9453, а також № 7552, № 9387, № 8244 (це також соціальної політики), № 5865 та законопроекти № 9279, № 8427 і, найголовніше, проекти законів № 8221 (про заборону московської церкви), № 9358 (про бомбосховища), № 9584 (про вирішення питання щодо Комітету з питань свободи слова).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Артуре Володимировичу.

Нагадую, відповідно до рішення, яке ми прийняли, здається, 28 липня, час та місце засідань визначаються Погоджувальною радою депутатських фракцій і груп. Тому пропоную вам звернутися до Погоджувальної ради, в якій ваша фракція так само, як і решта фракцій і груп, має повне членство, з пропозицією призначити засідання на завтра (Шум у залі). Може, може. Я не буду ставити на голосування.

Переходимо до наступного питання порядку денного (Шум у залі).

Якщо вам не подобається порядок ведення пленарного засідання, запускайте процедуру відкликання головуючого.

Переходимо до розгляду проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» (р. № 7588 від 25.07.2022)» (№ 7588-П1).

До слова запрошується автор... (Шум у залі).

Іване Григоровичу, ви співавтор? Добре.

Іван Григорович Кириленко. Будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Дорогі друзі, виступ заради історії, бо результат голосування очевидний. Завершується в Україні збирання ранніх зернових, головної хлібної культури— пшениці, врожай якої дівати нікуди. Більше того, собівартість у кращих господарствах 165 доларів за тонну. Якщо вдасться прорватися до портів, зокрема Польщі (Гданськ), ще плюс 100 доларів на тонні. Ціна реалізації— 140 доларів. Як кажуть, кінчай, тату, торгувати, нема чим здачі давати.

Друзі, через місяць вже посівна головної хлібної культури — пшениці, яку треба посіяти на кількох мільйонах гектарів. Хто сіятиме собі в збиток і за рахунок чого сіятиме?

Друзі, сьогодні, вірніше, днями ми проголосували, що вже державних земель не буде, державних господарств теж не буде. Кого ми зобов'яжемо сіяти головну продовольчу культуру – хліб? Приватного власника? «Щас»!

Друзі, а чому через це мають страждати заклади вищої освіти, в яких є всього-на-всього 30 тисяч гектарів землі, і господарства, де проходять практику студенти: агрономи, зоотехніки, ветеринарні лікарі, гідротехніки, інженери? Їм залишиться по 100 гектарів. На 100 гектарах будувати ферму, на 100 гектарах будувати якесь дослідне господарство чи як? За що вони страждають?

Ось тому ми виступали проти ухвалення цього законопроекту. Друзі, давайте все-таки включати розум, бо до біди недалеко.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Григоровичу.

Прошу записатися на виступи: два — за, два — проти (Шум у залі). У нас ϵ бажаючі обговорити (Шум у залі). Такої партії більше нема ϵ .

Микиша Дмитро, «Слуга народу». Будь ласка.

МИКИША Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 181, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю! Вакханалія з землею, насамперед, закладів вищої освіти, яка відбувалася і відбувається, прийняттям закону повністю не вирішується. Ми розуміємо, що землі для учбових цілей для багатьох закладів вищої освіти дійсно втрачені. Навіть такий монстр, як Державний біотехнологічний університет у місті Харкові, який був сформований не зовсім коректно, відповідно до норм цього закону втрачає свою матеріальну базу.

Тому я, звичайно, підтримуватиму цей блокуючий проект постанови і прошу вас, колеги, також його підтримати, щоб ми могли повернути законопроект на повторне друге читання, переглянути всі поправки і прийняти правильне, виважене рішення щодо поправок, поданих між першим і другим читаннями. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гончаренко Олексій Олексійович, «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Прошу передати слово колезі Ніні Южаніній. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Дійсно, наші виборці, на жаль, тільки вночі у записі побачать це засідання. Але і так добре, бо вже всі запитують, чи буде трансляція вночі. Люди готові дивитися навіть вночі, бо їм цікаво.

Я визнаю, що не дуже звертала увагу на цей проект закону, коли його обговорювали у залі. Але те, що почула під час обговорення на засіданні робочої групи, а потім в комітеті, мене дуже стурбувало.

Колеги, які тут присутні, я хочу, щоб ви почули: міністр аграрної політики доповів, що це стосується вилучення із постійного користування понад 500 тисяч гектарів землі, із яких 300 тисяч гектарів належить Національній академії аграрних наук. Запитання: що означає вилучити? Відібрати. Чому відібрати? Тому що вони наживаються на нелегальній здачі в оренду. А чому вони так роблять? Бо оренда заборонена. Так, давайте тоді легально встановимо їм правила, дозволимо ті площі, які вони не використовують для навчання і для дослідницьких робіт, здавати в оренду. Ні, ми їх заберемо. Для чого?! А скільки гектарів ви залишите Національній академії аграрних наук? Нуль! Ви щойно сказали, що 100 гектарів. Нуль! Запитую: а як вони далі вестимуть свою діяльність? Відповідь: у новоствореного державного підприємства, якому Фонд держмайна, який отримає всі 500 тисяч гектарів після вилучення, передасть землю, Національна академія аграрних наук зможе в суборенду взяти 1, 2 гектари чи скільки землі

і буде платити податок від 12 відсотків від нормативно-грошової оцінки землі. Це хрест на академії, бо вона ніколи не зможе взяти участі в цьому конкурсі і орендувати жодного гектара землі.

Підтримайте, будь ласка. Потрібно повторне друге читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане головуючий. Прошу визначатися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» (р. № 7588 від 25.07.2022)» (№ 7588-П1) в цілому. Прошу голосувати.

(3a) - 25.

Рішення не прийнято.

Геращенко Ірина Володимирівна – з процедури. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, у зв'язку з тим, що засідання Погоджувальної ради проходить у закритому, таємному режимі, як і пленарні засідання Верховної Ради України, але я як учасниця Погоджувальної ради хочу поінформувати вас, що було прийнято відповідне рішення, що парламент у пленарному режимі працює 9, 10 і 11 серпня. Саме тому наша політична сила, наша фракція звертається до головуючого з проханням на виконання рішення Погоджувальної ради поставити на голосування законопроекти, озвучені паном...

Шановний пане головуючий, шановний... Ну, от, виборці, зверніть увагу, коли вночі будете дивитися фільм жахів, на який зараз перетворився парламент, фракція звертається до головуючого, але він зайнятий більш важливими питаннями з представниками фракції «Слуга народу».

Так ось ми просимо вас на виконання рішення Погоджувальної ради поставити на голосування зараз ті питання, які озвучив пан Артур Герасимов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Володимирівно. Я не буду цього робити.

Переходимо до розгляду проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» (р. № 7588 від 25.07.2022)» (№ 7588-П2).

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Кубів Степан Іванович, «Європейська солідарність».

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово, прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Думаю, нашим глядачам і нашим виборцям буде цікаво дослухатися, як створюється нова схема мегакорупції. Тут хтось про корупцію говорив у попередні роки, так ви ж також читаєте, що корупція під час війни сягнула більших розмірів, ніж за часів президентів, які зараз знаходяться десь далеко в російській федерації.

Отже, забрали 500 тисяч гектарів землі, передали в тимчасове управління Фонду держмайна, який далі передає всі 500 тисяч плюс в користування на 50 років новоствореному державному підприємству. Чи це буде одне, чи їх буде 12, 24— невідомо, сказали, подумають над цим. Це новостворене державне підприємство платитиме за цю землю лише 12 відсотків орендної плати, бо воно в оренді на 50 років, а не в постійному користуванні, потім ця земля виставляється на торги і суборенда має бути 12 плюс. Як сказали, є бажаючі забрати цю землю під 24 відсотки. Я уявила, хто ці бажаючі, вони тут, у залі, серед нас, які заберуть цю землю під 24 відсотки плюс, і все, що заплатить державне підприємство в бюджет, — це 12 відсотків, а 12 відсотків суборенди залишає у своєму розпорядженні. Владо, вам не соромно? Ви вже ніяк не зупинитеся в розкраданні! На зерновому коридорі у вас 1,5 відсотка з обороту, тут у вас буде 12 відсотків. Я порахувала, близько 5 мільярдів за рік буде накопичено в кишені і використано, скоріше за все, на політичну боротьбу, оскільки це вже централізований…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Клочко Андрій Андрійович, «Слуга народу».

КЛОЧКО А.А., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Прошу перейти до голосування, бо немає кворуму.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане головуючий. Я хочу звернутися до тих, хто буде нас дивитися. Під час розгляду цих нікчемних проектів постанов немає навіть авторів, які їх подавали. Більшість авторів відсутні в залі. Це просто нахабство. Ми вже втратили 52 хвилини на розгляд цих питань, а могли б прийняти, як мінімум, три важливих законопроекти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу. Деякі автори все-таки присутні (*Шум у залі*). Що-що? Гунько відсутній з поважних причин.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» (р. № 7588 від 25.07.2022)» (№ 7588-П2). Прошу голосувати.

(3a) - 23.

Рішення не прийнято.

Проект постанови не прийнято.

Наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 27 липня 2023 року про прийняття в цілому як закону проекту закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» (реєстр. № 7588 від 25.07.2022)» (№ 7588-ПЗ).

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Микиша Дмитро, «Слуга народу». Будь ласка.

МИКИША Д.С. Дякую. Колеги, прийняття парламентом законопроекту № 7588 є помилкою. Ми розуміємо, що є певні проблеми, можливо, навіть великі проблеми щодо земель, які знаходяться в підпорядкуванні Національної академії агарних наук, інших учбових закладів, їх правильного використання, загалом правильного функціонування. Ці питання існували й існують. Але прийняття законопроекту № 7588 не те, що не розв'язує цієї проблеми, навпаки, збільшує її, консолідує ті потоки, які є, скажімо так, в кулуарах, бек-офісах, щодо цих земель і вже точно не покращує ситуації. Чи отримає від цього щось держава та місцеві бюджети? У мене величезні питання щодо цього. Ми ще подивимося, чи буде так, чи відповідатиме це дійсності, чи покращить ситуацію, чи будуть наповнюватися місцеві бюджети.

Законопроектом № 7588 трохи під певними гарними гаслами загалом вирішуються зовсім інші питання, але також щодо земель, і це очевидно для багатьох народних депутатів, насамперед тих, які не підтримували прийняття законопроекту в цілому. Тому, колеги, повторюю ще раз, відповідний проект постанови треба підтримати. Законопроект повернеться на повторне друге читання, розглянемо правильні, гарні новели і поправки, які покращать законопроект, приведуть його норми в нормальний стан, і вже тоді приймемо його більшістю в залі, що, дійсно, уможливить надходження грошей до державного бюджету, місцевих бюджетів.

Колеги, прошу підтримати блокуючий проект постанови. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів, «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Пане головуючий, прошу передати слово Гончаренку Олексію. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі, унікально, вперше в історії в телеграм-каналі я показую пряму трансляцію свого виступу з трибуни Верховної Ради України, і зараз всі одразу побачать це. Це буде вперше в історії. Друзі, цьому є підстава. Оскільки пленарні засідання Верховної Ради України з незрозумілих причин досі не транслюються, а показуються в записі тільки по ночах, але мені дуже важливо передати привіт Гуньку, проект постанови якого ми зараз розглядаємо. Гунько з фракції «Слуга народу» — це той, якого викрили на хабарі (пакет з грошима) в розмірі 85 тисяч доларів США. Пам'ятаєте, була пісня «Слуга народу», то він може тепер її співати. Думаю, йому цікаво, що зараз відбувається в залі.

Пане Гунько, розглядаємо ваш проект постанови, правда, депутатів у залі майже не залишилося, бо на другий день роботи вони дуже перевтомилися, бачите, в сесійному залі є депутатів 40, але ми передаємо вам привіт. Ось так сьогодні працює Верховна Рада. Це іде в телеграм-каналі. А ще, друзі, я додам, що те, що зараз відбувається, це ганьба. У нас немає депутатів, ми розглядаємо проект постанови депутата, який зараз у СІЗО. І таких депутатів у нас вже накопичується така кількість, що скоро можна буде проводити окреме засідання, щонайменше, комітетське. Це, друзі, дуже небезпечна тенденція. А проблема в тому, що в такий спосіб ми нищимо парламентаризм, нищимо державу, бо, коли в парламенту немає часу розглянути питання стосовно військовослужбовців, зокрема, повернення їм доплат, їх демобілізації, коли одна частина парламенту вже сидить у СІЗО, інша — кудись розбрелася, і люди це бачать, то ви розумієте, який це серйозний виклик.

Друзі, давайте ми всі зрозуміємо, що нам треба повертатися до нормальної роботи Верховної Ради — з «годинами запитань до Уряду», з нормальною кількістю депутатів, з нормальною кількістю засідань, а не оце посміховисько, в яке ми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Олексію Олексійовичу.

Дійсно, там можна проводити засідання комітетів, бо представлені депутати всіх фракцій і груп, ну, більшості, з підозрами, різними пакетами і таке інше.

Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний пане головуючий, хочу звернути увагу, що зараз ми стали свідками грубого порушення прийнятого нашого рішення щодо надання інформації про засідання Верховної Ради України через декілька годин після його завершення. Це перше.

Друге. Пане головуючий, прошу реагувати на те, коли виступаючі не обговорюють питання по суті. Мені зрозуміла позиція депутатів, які залишили цей зал, щоб не витрачати даремно час, що ми зараз і робимо. Ми могли б прийняти низку законопроектів, якби не ці проекти постанов, які не мають жодного сенсу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 27 липня 2023 року про прийняття в цілому як закону проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки (реєстр. № 7588 від 25.07.2022)» (№ 7588-ПЗ) в цілому. Прошу голосувати.

(3a) - 13.

Рішення не прийнято.

Отже, закон (проект № 7588), прийнятий Верховною Радою України, може бути підписаний Головою Верховної Ради та спрямований на підпис Президенту України. Сподіваємося, це буде якнайшвидше.

У нас ϵ ще одне питання порядку денного (*Шум у залі*). З процедури? Ірина Володимирівна Геращенко — з процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, найгрубіше порушення Конституції України і законів України — це політична цензура. Найгрубіше порушення Регламенту Верховної Ради України — це нецільове використання телеканалу «Рада». Ви знаєте, на телеканал «Рада» «слуги» разом зі своїми партнерами з ОПЗЖ щороку виділяють сотні мільйонів доларів і гривень. Але телеканал «Рада» показує Офіс Президента.

Я хочу подякувати пану Железняку, пану Олексію Гончаренку, ну, і собі теж можна сказати «дякую, Ірино» за те, що ми зараз абсолютно безкоштовно інформуємо про діяльність роботи Верховної Ради України, про те, які закони вона приймає, про обговорення, які тут ϵ . Думаю, це міг би робити профільний Комітет з питань свободи слова, але там працюють три депутати, очільником яких ϵ Нестор Шуфрич...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це вже не з процедури, Ірино Володимирівно.

Прошу припинити виступ Геращенко. Дякую.

Хочу нагадати, що на телеканалі «Рада» транслюються наші пленарні засідання у запису протягом двох днів, як про це сказано в постанові про діяльність Верховної Ради України (Шум у залі). Я не режисер телемарафону, тому не можу дати відповідь на це питання.

85

Шановні колеги, проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України» (р. № 9311-1-д від 28.06.2023)» (№ 9311-1-д-П).

Від авторів виступає Кучеренко. Будь ласка.

Увімкніть мікрофон Кучеренка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, на превеликий жаль, ми розглядаємо це питання в пустому залі. Тут претензії не до авторів проектів постанов, тому я хочу поправити деяких своїх колег, ці проекти постанов мають сенс, зокрема проект постанови авторства Тимошенко, Кучеренка, стосовно законопроекту, який автори дозволили собі назвати – «Про оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України», а правильна назва проекту закону мала б бути абсолютно іншою – про виправлення ганебної, непрофесійної, антиукраїнської, ідіотської помилки під час прийняття чотири роки тому законопроекту про так званий анбандлінг. Ніякої оптимізації не відбувається, ми, ви, просто вимушені виправляти свою яка мала шалені негативні наслідки для ринку газу, газотранспортної системи, яка призвела до повної некерованості оператора ГТС, фактично до його банкрутства, що є окремою проблемою нашої національної та енергетичної безпеки.

У ході розгляду цього питання, на превеликий жаль, цілу низку наших пропозицій і поправок, у тому числі моїх особисто, не було враховано колегами в залі. Ми пропонували створити систему управління прозорою, ми пропонували зробити тариф і саму діяльність оператора ГТС максимально прозорими для суспільства, ми пропонували інші речі, які сьогодні не регулюються вашою владою і державою Україна за вашої участі, але, на жаль, вони не були сприйняті, і саме тому ми подали цей проект постанови про скасування рішення про прийняття цього недолугого закону про так звану оптимізацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Андрій Андрійович Клочко, «Слуга народу».

КЛОЧКО А.А. Шановний головуючий, я вважаю, що вже треба перейти до голосування і зберегти час колегам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Степан Іванович Кубів, «Європейська солідарність».

КУБІВ С.І. Пане головуючий, прошу надати слово Ніні Петрівні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Ті, хто страждає від наших виступів, можуть вийти із залу. Ніхто нікого не тримає.

А зараз я звертаюся до наших виборців. Насамперед я хочу закінчити думку щодо попереднього закону. Я кажу тільки по суті і доношу до вашого відома, яку велику комбінацію вибудували нинішні депутати разом з Офісом Президента. Коли державне підприємство, яке заволодіє 500 плюс тисячами гектарів землі, здасть в суборенду реальному бізнесу, хто зможе заплатити 24 відсотки, то в бюджет піде лише 12 відсотків, бо це буде орендна плата, послуга, не земельний податок. Якби хотіли наповнити бюджет, то Фонд держмайна передавав би землю в оренду тим, хто готовий платити 24 відсотки, а не державне підприємство здаватиме в суборенду, і тоді всі гроші йшли б у державний бюджет. А так державне підприємство чи сітка таких державних підприємств будуть головними спонсорами виборчої кампанії всієї цієї братії, яка хоче йти двома, трьома флангами, щоб знову мати владу.

Звісно, зараз народ України, знаходячись у стані розпачу, коли горе, сльози ϵ у кожній родині, не може навіть вночі дивитися засідання Верховної Ради. Тому, якщо у вас залишилася хоча б крапля совісті, майте відповідальність перед тими людьми, хто вою ϵ , хто втратив здоров'я, хто взагалі залишив життя на полі бою за те, щоб ми з вами мали можливість тут обговорювати. І нема ϵ нічого страшного в тому, що ви вкотре почули правдиву інформацію, а не ту, яку вам кажуть на засіданнях фракції. Прошу це врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України» (р. № 9311-1-д від 28.06.2023)» (№ 9311-1-д-П) в цілому. Прошу голосувати.

(3a) - 16.

Рішення не прийнято.

Проект постанови не прийнято.

Дякую, колеги. Розгляд питань завершено. У нас ще ϵ кілька оголошень (Шум у залі). Я сказав, у нас ϵ кілька оголошень, а далі будемо дивитися по можливості.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе звернулася з заявою: «З огляду на те, що під час голосування за законопроект № 8176 помилково зафіксовано мій голос як «за», прошу врахувати в результатах цього голосування мій голос «утрималася».

Також у нас ϵ оголошення щодо структури парламенту.

Відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про виключення зі складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» у Верховній Раді України дев'ятого скликання народних депутатів України Торохтія Богдана Григоровича та Гунька Анатолія Григоровича.

Переходимо до оголошення запитів. Надійшло 53 депутатські запити.

Арсенія Пушкаренка — до Прем'єр-міністра України щодо збільшення обсягу субвенції з Державного бюджету України місцевим бюджетам на облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти Житомирської області.

Арсенія Пушкаренка — до начальника Житомирської обласної військової адміністрації, голови Житомирської обласної ради, Житомирського міського голови щодо створення на території Житомирської області Військового меморіального кладовища для вшанування пам'яті та поховання воїнів, загиблих на війні з російською федерацією.

Групи народних депутатів (Штепа, Кунаєв та інші, усього сім народних депутатів) — до Прем'єр-міністра України щодо присвоєння почесної відзнаки «Місто-герой України» місту Гуляйполе Пологівського району Запорізької області.

Групи народних депутатів (Павленко, Климпуш-Цинцадзе та інші, усього шість народних депутатів) — до Керівника Офісу Президента України, Прем'єрміністра України щодо надання офіційної інформації стосовно реалізації Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо об'єднання зусиль для підтримки України» від 17 травня 2022 року № 344/2022 та цільового використання зібраних у рамках національної платформи «UNITED 24» коштів для потреб сектору безпеки і оборони, відновлення інфраструктури України та медичної допомоги.

Антона Яценка — до Уманського міського голови, Уманського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки щодо надання інформації стосовно військовозобов'язаних громадян — працівників комунальних підприємств, установ та організацій Уманської міської ради, її структурних підрозділів (відділів та управлінь), заброньованих на період мобілізації та на воєнний час.

Антона Яценка – до Уманського міського голови щодо надання інформації стосовно кількості внутрішньо переміщених осіб, розміщених для тимчасового проживання на території Уманської міської територіальної громади станом на день оголошення депутатського запиту.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Славицька, Шинкаренко) — до Прем'єр-міністра України, міністра охорони здоров'я України щодо забезпечення медичним обладнанням Білгород-Дністровської міської багатопрофільної лікарні.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Славицька, Шинкаренко) — до Прем'єр-міністра України щодо проведення заходів державного фінансового контролю.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Славицька, Шинкаренко) — до Генерального прокурора щодо неналежного проведення досудового розслідування у кримінальному провадженні.

Олександра Ткаченка та Антоніни Славицької – до Харківського міського голови щодо вжиття заходів для належного надання житлово-комунальних послуг.

Антоніни Славицької та Івана Шинкаренка — до Прем'єр-міністра України щодо повернення земель лісового фонду державі.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Шинкаренко, Славицька) — до Прем'єр-міністра України щодо неналежного надання житлово-комунальних послуг.

Петра Павловського – до Харківського міського голови про надання інформації щодо розміщення реклами в місті Харкові.

Групи народних депутатів (Разумков, Микиша та інші, усього вісім народних депутатів) — до міністра оборони України щодо отримання інформації з приводу ремонту військової техніки, переданої Україні міжнародними партнерами, за рахунок Державного бюджету України.

Дмитра Разумкова та Оксани Дмитрієвої — до Прем'єр-міністра України щодо необхідних правових заходів для забезпечення доступу пацієнтів до ліків на основі канабісу.

Володимира Крейденка — до голови Державної служби України з безпеки на транспорті щодо надання інформації про кількість працівників, які знаходяться поза штатом, а також стосовно кількості зафіксованих порушень габаритновагових норм і транспортних подій, щодо яких було проведено розслідування.

Марії Мезенцевої – до Прем'єр-міністра України щодо необґрунтованої ліквідації ДП «Харківстандартметрологія».

Марії Мезенцевої та Андрія Одарченка – до Першого віце-прем'єр-міністра України — міністра економіки України щодо необґрунтованої ліквідації ДП «Харківстандартметрологія».

Олександра Ткаченка та Антоніни Славицької – до Генерального прокурора щодо недопущення втручання в господарську діяльність.

Павла Сушка — до голови Національної соціальної сервісної служби України про надання інформації щодо повернення українських дітей та щодо заходів допомоги інституційним закладам, прийомним сім'ям, дитячим будинкам сімейного типу, сім'ям, які опікуються дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, які тимчасово перебувають за кордоном, що здійснюються Національною соціальною сервісною службою України.

Павла Сушка — до міністра соціальної політики України про надання інформації стосовно заходів, які здійснюються Міністерством соціальної політики України, щодо забезпечення співпраці з компетентними органами держав тимчасового перебування переміщених (евакуйованих) дітей — громадян України з питань забезпечення дотримання та захисту прав таких дітей під час прийняття адміністративними або судовими органами зазначених держав рішень.

Володимира Крейденка — до голови Державної служби України з безпеки на транспорті щодо надання інформації про судові справи за позовами до територіальних органів Укртрансбезпеки та до самої Укртрансбезпеки про визнання незаконними і скасування наказів про звільнення, поновлення на роботі та стягнення середнього заробітку за час вимушеного прогулу, в тому числі у зв'язку з неналежним виконанням керівниками своїх обов'язків або їх бездіяльності.

Групи народних депутатів (Ткаченко, Славицька, Шинкаренко) – до Прем'єр-міністра України щодо забезпечення охорони земель лісового фонду.

Володимира Крейденка – до віце-прем'єр-міністра з відновлення України – міністра розвитку громад, територій та інфраструктури України щодо надання інформації про пристрої зважування в русі (WIM) та методику вимірювання габаритних, вагових та інших параметрів пристроями зважування в русі (WIM).

Групи народних депутатів (Разумков, Дмитрієва та інші, усього 15 народних депутатів) — до Прем'єр-міністра України щодо недоречності спрямування бюджетних видатків на розважальний контент в умовах воєнного стану.

Ірини Геращенко та Марії Іонової — до Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, голови Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими щодо сприяння в пошуку серед військовополонених Російської Федерації на території Росії і/або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, включення в списки на обмін та повернення з полону військовослужбовців 24-ої окремої механізованої бригади імені короля Данила військової частини А0998, зниклих безвісти за особливих обставин у зв'язку із захистом територіальної цілісності та недоторканості України від збройного нападу Російської Федерації у період воєнного стану в Луганській та Донецькій областях.

Ірини Геращенко та Марії Іонової — до Першого віце-прем'єр-міністра України — міністра економіки України щодо надання офіційної відповіді про результати службової перевірки та про вжиття інших заходів реагування стосовно генерального директора національного органу стандартизації — Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» Швидкого Олега Анатолійовича у зв'язку з його голосуванням за представника Російської Федерації під час обрання на посаду голови підкомітету з арктичних операцій ISO.

Групи народних депутатів (Геращенко, Порошенко та інші, усього шість народних депутатів) — до Головнокомандувача Збройних Сил України щодо сприяння у вирішенні питання зарахування загиблих у Бузковому Гаю бійців 1, 2 і 5 рот 194 батальйону 124-ої окремої бригади територіальної оборони до іменних списків військової частини А7360.

Групи народних депутатів (Геращенко, Іонова та інші, усього чотири народні депутати) — до виконуючого обов'язки директора Державного підприємства «Парламентський телеканал «Рада» стосовно надання інформації щодо створення контенту для телемарафону «Єдині новини #UAразом» і порядку використання коштів з Державного бюджету України.

Групи народних депутатів (Геращенко, Іонова та інші, усього чотири народні депутати) — до генерального директора Державного підприємства «Мультимедійна платформа іномовлення України» стосовно надання офіційної інформації щодо фінансування телемарафону «Єдині новини #UAразом», а також формату участі в ньому Державного підприємства «Мультимедійна платформа іномовлення України».

Миколи Тищенка — до тимчасово виконуючого обов'язки генерального директора Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» щодо надання інформації.

Софії Федини та Яни Зінкевич — до директора Товариства з обмеженою відповідальністю «МИ — Україна» стосовно надання інформації щодо створення контенту для телемарафону «Єдині новини #UAразом» і порядку використання коштів з Державного бюджету України.

Софії Федини та Володимира Ар'єва — до генерального директора Товариства з обмеженою відповідальністю «Міжнародна комерційна телерадіокомпанія» (ICTV) стосовно надання інформації щодо створення контенту для телемарафону «Єдині новини #UAразом» і порядку використання коштів з Державного бюджету України.

Лариси Білозір — до виконувача обов'язків голови Державної податкової служби України щодо тривалої затримки прийняття рішення про видачу ліцензії на виробництво спирту та невиконання ухвали суду посадовими особами Державної податкової служби України.

Групи народних депутатів (Разумков, Дмитрієва та інші, усього дев'ять народних депутатів) – до Прем'єр-міністра України щодо очікуваних бюджетних надходжень у 2023 році від реалізації Закону України № 3219-ІХ від 30 червня 2023 року.

Олександра Ткаченка та Антоніни Славицької — до Генерального прокурора щодо вжиття заходів для недопущення порушень вимог кримінального процесуального законодавства.

Антона Яценка – до ректора Черкаського державного технологічного університету щодо надання інформації та копій документів стосовно порядку присвоєння вченого звання «професор» та «почесний професор» Черкаського державного технологічного університету.

Антона Яценка — до начальника Черкаської обласної військової адміністрації щодо надання інформації та копій документів стосовно розміру заробітної плати, надбавок, доплат, премій, матеріальної допомоги та інших виплат, нарахованих голові Черкаської обласної державної адміністрації — начальнику Черкаської обласної військової адміністрації Табурцю Ігорю Івановичу протягом періоду з 1 березня 2022 року по день оголошення депутатського запиту.

Віталія Войцехівського — до міністра внутрішніх справ України щодо відомостей кримінального провадження.

Антона Яценка — до Прем'єр-міністра України щодо систематичних випадків недоречного та необґрунтованого в умовах воєнного стану виділення коштів з місцевого бюджету Уманської міської територіальної громади Черкаської області на потреби, не пов'язані з забезпеченням обороноздатності держави, ігнорування позиції Президента України щодо розподілення коштів місцевих бюджетів та необхідності невідкладного вжиття відповідних заходів реагування.

Групи народних депутатів (Мороз, Гнатенко, Юрченко) — до Прем'єрміністра України щодо уточнення порядку отримання компенсації особами, житло яких зруйновано внаслідок збройної агресії російської федерації.

Антона Яценка — до директора комунального підприємства «УМАНЬВОДОКАНАЛ» Уманської міської ради щодо надання інформації та копій документів стосовно транспортних засобів та фінансово-господарської діяльності комунального підприємства «УМАНЬВОДОКАНАЛ» Уманської міської ради (облік та використання паливно-мастильних матеріалів протягом 2022-2023 років).

Юлії Яцик – до директора – розпорядника Фонду гарантування вкладів фізичних осіб щодо надання офіційної відповіді.

Шановні колеги, треба звертатися до Апарату Верховної Ради України. Що мені приносять, те я й читаю. Ви ж не мені надсилаєте. За документообіг Верховної Ради відповідає Апарат. Щоб поставити запитання, я маю від вас його якось отримати (Шум у залі). Тоді зверніться до мене з листом про те, що я не зачитав запит. Усно це не працює. Я ж не знаю усі запити, вони не до мене надходять.

Іванна Орестівна – з процедури. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановний пане головуючий, дякую, що ви нарешті зачитали велику кількість запитів. Але я хотіла б звернути вашу увагу, що протягом двох місяців ви не зачитували той запит, який я спрямувала безпосередньо до Апарату Верховної Ради України і до Голови Верховної Ради України. Я просила б, щоб ви негайно, після завершення цього засідання, звернулися до Апарату Верховної Ради України з проханням підготувати той запит до зачитування.

Поза тим, мої колеги кажуть, що і їхні запити також не були озвучені, зокрема один із запитів пана Гончаренка. Ну, і ще були два моїх запити, щоправда десь протягом трьох тижнів вони вже лежать у вас на розгляді, в Апараті, щодо витрачання коштів на телемарафон. Я просила б вас провести роботу з Апаратом стосовно негайної підготовки їх до зачитування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми спрямуємо ваші зауваження до Апарату (Шум у залі). Спрямуємо зауваження всіх, і пані Світличної також. Ваш не треба (Шум у залі). Ярославе Івановичу, а у вас був якийсь запит? Ви, здається, не подавали запит.

Розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за результативну роботу. Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую на необхідності непоширення інформації щодо його початку.

Працюємо на перемогу України! Слава Україні!